

I

(Lovgivningsmæssige retsakter)

DIREKTIVER

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2012/27/EU

af 25. oktober 2012

om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION
HAR —under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions
funktionsmåde, særlig artikel 194, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de
nationale parlamenter,under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske
og Sociale Udvalg ⁽¹⁾,under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget ⁽²⁾,efter den almindelige lovgivningsprocedure ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Den Europæiske Union står over for hidtil usete udfordringer som følge af øget afhængighed af importeret energi og knappe energiresourcer samt behovet for at begrænse klimaændringerne og overvinde den økonomiske krise. Energieffektivitet er en virkningsfuld måde at håndtere disse udfordringer på. Den forbedrer Unionens forsyningssikkerhed ved at reducere primærenergiforbruget og reducere energiimporten. Den bidrager til en omkostningseffektiv reduktion af drivhusgasemissioner og dermed til at mindske klimaændringerne. Et skift til en mere energieffektiv økonomi bør

også kunne fremskynde udbredelsen af innovative teknologiske løsninger og forbedre industriens konkurrenceevne i Unionen, hvilket vil fremme økonomisk vækst og skabe job af høj kvalitet i flere sektorer med tilknytning til energieffektivitet.

(2) Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 8.-9. marts 2007 understregede nødvendigheden af at øge energieffektiviteten i Unionen for at nå målsætningen om at reducere Unionens primærenergiforbrug med 20 % senest i 2020 i forhold til prognoserne. Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 4. februar 2011 understregede, at energieffektivitetsmålet på 20 % for 2020 som vedtaget af Det Europæiske Råd i juni 2010, der i øjeblikket ikke er på rette spor, skal opfyldes. Prognoser udarbejdet i 2007 viste et primærenergiforbrug i 2020 på 1 842 Mtoe. En reduktion på 20 % giver 1 474 Mtoe i 2020, dvs. en reduktion på 368 Mtoe i forhold til prognoserne.

(3) Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 17. juni 2010 bekræftede, at energieffektivitetsmålet er et af de primære mål i Unionens nye strategi for beskæftigelse og intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst («Europa 2020-strategien»). Denne proces og gennemførelsen af dette mål på nationalt plan kræver, at medlemsstaterne fastsætter nationale mål i tæt dialog med Kommissionen og angiver i deres nationale reformprogrammer, hvordan de agter at nå disse mål.

(4) Kommissionens meddelelse af 10. november 2010 om energi 2020 angiver energieffektivitet som en hjørnesten i Unionens energistrategi for 2020 og understreger behovet for en ny energieffektivitetsstrategi, der gør det muligt for alle medlemsstaterne at afkoble energiforbruget fra den økonomiske vækst.

⁽¹⁾ EUT C 24 af 28.1.2012, s. 134.

⁽²⁾ EUT C 54 af 23.2.2012, s. 49.

⁽³⁾ Europa-Parlamentets holdning af 11.9.2012 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 4.10.2012.

- (5) Europa-Parlamentet opfordrede i sin beslutning af 15. december 2010 om handlingsplanen om energieffektivitet Kommissionen til i sin reviderede handlingsplan for energieffektivitet at inkludere tiltag til at sikre opnåelsen af Unionens overordnede energieffektivitetsmål i 2020.
- (6) Et af initiativerne i Europa 2020-strategien er flagskibsinitiativet vedrørende »Et ressourceeffektivt Europa«, som Kommissionen vedtog den 26. januar 2011. Deri peges der på energieffektivitet som et vigtigt element i at sikre bæredygtig anvendelse af energiressourcerne.
- (7) Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 4. februar 2011 erkendte, at Unionens mål for energieffektivitet ikke er på rette spor, og at en målrettet indsats er påkrævet for at udnytte det betydelige potentiale for større energibesparelser i bygninger, transport, produkter og processer. Af disse konklusioner fremgår det desuden, at gennemførelsen af Unionens energieffektivitetsmål vil blive evalueret i 2013, og at der om nødvendigt vil blive overvejet yderligere foranstaltninger.
- (8) Den 8. marts 2011 vedtog Kommissionen sin meddelelse om en energieffektivitetsplan 2011. Meddelelsen bekræftede, at Unionen ikke er på rette spor for at opnå sit mål for energieffektivitet. Det er til trods for fremskridtene i de nationale energieffektivitetspolitikker, der er skitseret i de første nationale energieffektivitetshandlingsplaner, som medlemsstaterne har forelagt for at opfylde kravene i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/32/EF af 5. april 2006 om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester⁽¹⁾. En første gennemgang af det andet sæt af handlingsplaner bekræfter, at Unionen ikke er på rette spor. For at afhjælpe dette er der i energieffektivitetsplanen 2011 præciseret en række energieffektivitetspolitikker og -foranstaltninger, som dækker hele energikæden, herunder energiproduktion, -transmission og -distribution; den offentlige sektors ledende rolle inden for energieffektivitet; bygninger og apparater; industri; og behovet for at give slutkunderne mulighed for selv at styre deres energiforbrug. Energieffektivitet i transportsektoren blev behandlet parallelt i hvidbogen om transport, der blev vedtaget den 28. marts 2011. Især initiativ nr. 26 i hvidbogen kræver passende standarder for CO₂-emissioner fra køretøjer inden for alle transportformer, om nødvendigt suppleret med krav om energieffektivitet for at løse problemer med alle typer af fremdrivningssystemer.
- (9) Den 8. marts 2011 vedtog Kommissionen ligeledes køreplanen for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050, der ud fra dette perspektiv afdækkede behovet for mere fokus på energieffektivitet.
- (10) På den baggrund er det nødvendigt at opdatere Unionens retlige ramme for energieffektivitet med et direktiv, der forfølger den overordnede målsætning for energieffektivitet om at reducere Unionens primærenergiforbrug med 20 % senest i 2020 og foretage yderligere forbedringer af energieffektiviteten efter 2020. Til dette formål bør der i dette direktiv fastlægges en fælles ramme til fremme af energieffektiviteten inden for Unionen og træffes særlige foranstaltninger til at gennemføre nogle af de forslag, der indgår i energieffektivitetsplanen 2011, og opnå de betydelige urealiserede potentialer for energibesparelser den identificerer.
- (11) Europa-Parlamentets og Rådets beslutning nr. 406/2009/EF af 23. april 2009 om medlemsstaternes indsats for at reducere deres drivhusgasemissioner med henblik på at opfylde Fællesskabets forpligtelser til at reducere drivhusgasemissionerne frem til 2020⁽²⁾ kræver, at Kommissionen senest i 2012 vurderer og aflægger rapport om de fremskridt, Unionen og dens medlemsstater har gjort hen imod målet om at reducere energiforbruget med 20 % senest i 2020 i forhold til fremskrivningen. Det fastslås også, at Kommissionen for at hjælpe medlemsstaterne med at opfylde Unionens forpligtelser til at reducere drivhusgasemissionerne senest den 31. december 2012 bør forelægge forslag til mere gennemgribende eller nye foranstaltninger til at fremskynde forbedringer af energieffektiviteten. Dette direktiv er et resultat af dette krav. Det bidrager også til, at målene i køreplanen for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050 opfyldes, navnlig ved at reducere drivhusgasemissionerne fra energisektoren, og til at opnå elproduktion med nuludledning senest i 2050.
- (12) Der skal anvendes en integreret tilgang for at udnytte alt eksisterende potentiale for energibesparelser, herunder besparelser i energiforsyningen og slutanvendelsessektorerne. Samtidig bør bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF af 11. februar 2004 om fremme af kraftvarmeproduktion på grundlag af en efterspørgsel efter nyttevarme på det indre energimarked⁽³⁾ og direktiv 2006/32/EF styrkes.

⁽¹⁾ EUT L 114 af 27.4.2006, s. 64.

⁽²⁾ EUT L 140 af 5.6.2009, s. 136.

⁽³⁾ EUT L 52 af 21.2.2004, s. 50.

- (13) Det ville være at foretrække, hvis energieffektivitetsmålet på 20 % kunne opnås som et resultat af den samlede gennemførelse af specifikke nationale og europæiske foranstaltninger til fremme af energieffektiviteten inden for forskellige områder. Medlemsstaterne bør derfor være forpligtet til at opstille vejledende nationale mål, ordninger og programmer for energieffektivitet. Kommissionen bør vurdere disse mål og den individuelle indsats i hver enkelt medlemsstat og sammenholde dem med data om fremskridt for dermed at vurdere sandsynligheden for, at Unionens overordnede mål opnås, og i hvilket omfang den individuelle indsats er tilstrækkelig til at opfylde det fælles mål. Kommissionen bør derfor nøje overvåge gennemførelsen af de nationale energieffektivitetsprogrammer på baggrund af de reviderede lovgivningsmæssige rammer og Europa 2020-processen. I forbindelse med fastsættelse af de vejledende nationale mål for energieffektivitet bør medlemsstaterne kunne tage højde for nationale forhold, der påvirker primær-energiforbruget, som f.eks. resterende potentiale for omkostningseffektive energibesparelser, ændringer i import og eksport af energi, udviklingen inden for alle former for vedvarende energikilder, atomenergi, CO₂-opsamling og -lagring og tidlige foranstaltninger. I forbindelse med modelberegningerne bør Kommissionen høre medlemsstaterne rettidigt og på en gennemsigtig måde med hensyn til modelantagelser og udkast til modelresultater. Der er behov for en bedre modelberegning af energieffektivitetsforanstaltninger, af beholdningen af teknologier og af deres ydeevne.
- (14) Det konstateres i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder⁽¹⁾, at Cypern og Malta på grund af deres insulære og perifere karakter er afhængige af luftfart som en transportform, der er af afgørende betydning for deres borgere og deres økonomi. Cypern og Malta har som følge heraf en uforholdsmæssig stor andel af luftfart i deres udvidede endelige energiforbrug, dvs. mere end tre gange fællesskabsgennemsnittet i 2005, og berøres derfor uforholdsmæssigt meget af de nuværende teknologiske og lovgivningsmæssige begrænsninger.
- (15) De samlede offentlige udgifter svarer til 19 % af Unionens bruttonationalprodukt. Af samme grund udgør den offentlige sektor en vigtig drivkraft, der kan stimulere markedet i retning af mere effektive produkter, bygninger og tjenesteydelser og udløse adfærdsmæssige ændringer hos borgerne og virksomhederne med hensyn til energiforbrug. Desuden kan faldende energiforbrug som følge af foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten frigøre offentlige ressourcer til andre formål. Offentlige organer på nationalt, regionalt og lokalt plan bør danne eksempel med hensyn til energieffektivitet.
- (16) I betragtning af, at det i Rådets konklusioner af 10. juni 2011 om energieffektivitetsplanen 2011 blev understreget, at bygninger tegner sig for 40 % af Unionens endelige energiforbrug og med det formål at udnytte vækst- og beskæftigelsesmulighederne inden for håndværks- og byggesektorerne og inden for fremstillingen af byggevarer såvel som inden for erhverv som arkitektur, konsulentvirksomhed og ingeniørarbejde, bør medlemsstaterne opstille en langsigtet strategi for tiden efter 2020 for tilvejebringelse af investeringer i renovering af beboelsesejendomme og erhvervsejendomme med henblik på at forbedre bygningsmassens energimæssige ydeevne. Denne strategi bør tage sigte på omkostningseffektive gennemgribende renoveringer, dvs. renoveringer, som reducerer både det leverede og det endelige energiforbrug i en bygning med en væsentlig procentdel i forhold til niveauet før renoveringen, resulterende i en meget høj energimæssig ydeevne. Sådanne gennemgribende renoveringer kan også udføres i etaper.
- (17) Renoveringsprocenten for bygninger skal øges, da den eksisterende bygningsmasse udgør den største enkeltstående potentielle sektor for energibesparelser. Endvidere er bygninger afgørende for at nå Unionens mål om at reducere drivhusgasemissionerne med 80-95 % i forhold til 1990 senest i 2050. Bygninger, der ejes af offentlige organer, udgør en betydelig del af bygningsmassen og er meget synlige i det offentlige liv. Det er derfor hensigtsmæssigt at fastsætte, at en bestemt andel af bygninger, der ejes og benyttes af statsforvaltningen på en medlemsstats område, hvert år renoveres til en højere energimæssig ydeevne. Denne renoveringsprocent bør ikke indskrænke forpligtelserne med hensyn til næsten energineutrale bygninger som fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne⁽²⁾. Forpligtelsen i nærværende direktiv til at renovere statslige bygninger supplerer nævnte direktiv, der kræver, at medlemsstaterne, når eksisterende bygninger gennemgår større renoveringsarbejder, sikrer, at bygningernes energimæssige ydeevne opgraderes med henblik på at opfylde mindstekravene til energimæssig ydeevne. Medlemsstaterne bør kunne træffe alternative omkostningseffektive foranstaltninger for at opnå en tilsvarende forbedring af den energimæssige ydeevne for statslige bygninger. Forpligtelsen til at renovere etageareal af statslige bygninger bør gælde for administrative afdelinger, hvis kompetence dækker hele området i en medlemsstat. Når der i en given medlemsstat og for en given kompetence ikke findes en sådan administrativ afdeling, hvis kompetence omfatter hele området, bør forpligtelsen gælde de administrative afdelinger, hvis kompetencer tilsammen omfatter hele området.

⁽¹⁾ EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16.

⁽²⁾ EUT L 153 af 18.6.2010, s. 13.

- (18) En række kommuner og andre offentlige organer i medlemsstaterne har allerede indført integrerede strategier for energibesparelser og energiforsyning, for eksempel via handlingsplaner for bæredygtig energi, såsom dem, der er udviklet under borgmesteraftalen, samt integrerede byplanlægningstilgange, der dækker bredere end de enkelte indgreb i bygninger og transportformer. Medlemsstaterne bør tilskynde kommuner og andre offentlige organer til at vedtage integrerede og bæredygtige energieffektivitetsplaner med klare mål, inddrage borgerne i udarbejdelsen og gennemførelsen af planerne og informere dem tilstrækkeligt om planernes indhold og fremskridt med opfyldelsen af målene. Sådanne planer kan give betydelige energibesparelser, især hvis de gennemføres ved hjælp af energiledelses-systemer, der giver de pågældende offentlige organer mulighed for bedre at forvalte deres energiforbrug. Udveksling af erfaringer mellem byer og andre offentlige organer bør opmuntres med hensyn til de mere innovative erfaringer.
- (19) Med hensyn til køb af visse produkter og tjenester samt køb og leje af bygninger bør en statsforvaltning, der indgår kontrakter vedrørende offentlige arbejder, forsyningsvirksomhed eller tjenesteydelser, vise det gode eksempel og træffe energieffektive købsbeslutninger. Dette bør gælde for administrative afdelinger, hvis kompetence dækker hele området i en medlemsstat. Når der i en given medlemsstat og for en given kompetence ikke findes en sådan administrativ afdeling, hvis kompetence omfatter hele området, bør forpligtelsen gælde de administrative afdelinger, hvis kompetencer tilsammen omfatter hele området. Bestemmelserne i Unionens direktiver om offentlige indkøb bør dog ikke påvirkes heraf. I forbindelse med andre produkter end dem, der er omfattet af energieffektivitetskravene for indkøb i dette direktiv, bør medlemsstaterne tilskynde offentlige organer til at tage energieffektiviteten i betragtning ved indkøb.
- (20) En vurdering af muligheden for at oprette en »hvid attest«-ordning på EU-plan har vist, at et sådant system i den nuværende situation ville medføre for meget store administrative omkostninger, og at der er risiko for, at energibesparelserne ville blive koncentreret i nogle enkelte medlemsstater og ikke finde sted over hele Unionen. Målet for en sådan ordning på EU-plan kunne i hvert fald på nuværende tidspunkt bedre opnås ved hjælp af nationale ordninger for energispareforpligtelser for energiselskaber eller andre alternative politiktiltag, der fører til energibesparelser af samme størrelse. Ambitionsniveauet for sådanne ordninger bør fastsættes i form af en fælles ramme på EU-niveau, men medlemsstaterne bør samtidig overlades en betydelig fleksibilitet med mulighed for at tage fuldt hensyn til, hvordan det nationale marked er organiseret, og til de specifikke forhold i energisektoren og slutkundernes vaner. Den fælles ramme bør give energiselskaberne mulighed for at tilbyde energitjenester til alle slutkunder og ikke kun til dem, der sælger energi til. Dette øger konkurrencen på energimarkedet, da energiselskaberne kan differentiere deres produkt ved at levere supplerende energitjenester. Den fælles ramme bør give medlemsstaterne mulighed for at stille krav i deres nationale ordning, der forfølger et socialt sigte, navnlig for at sikre, at sårbare kunder får adgang til fordelene ved højere energieffektivitet. Medlemsstaterne bør på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier fastsætte, hvilke energidistributører eller energileverandører i detailledet der bør være forpligtet til at nå de energisparemål for slutanvendelsen, der er fastlagt i dette direktiv.
- Medlemsstaterne bør navnlig kunne undlade at pålægge små energidistributører, små energileverandører i detailledet og små energisektorer denne forpligtelse for at undgå en uforholdsmæssige administrative byrder. Kommissionens meddelelse af 25. juni 2008 opstiller principper, som medlemsstater, der afstår fra at anvende denne mulighed, bør tage hensyn til. For at støtte nationale initiativer til forbedring af energieffektiviteten kunne de forpligtede parter under nationale ordninger for energispareforpligtelser opfylde deres forpligtelser ved at yde et årligt bidrag til en national energisparefond, der svarer til de investeringer, der kræves i henhold til ordningen.
- (21) I betragtning af det overordnede krav om genoprettelse af de offentlige finansers holdbarhed og finanspolitisk konsolidering bør der i forbindelse med gennemførelsen af bestemte foranstaltninger, der falder ind under dette direktivs anvendelsesområde, på medlemsstatsniveau tages behørigt hensyn til omkostningseffektiviteten ved gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger på grundlag af et passende omfang af analyse og evaluering.
- (22) Kravet om at opnå besparelser i det årlige energisalg til slutkunder i forhold til, hvad energisalget ville have været, udgør ikke et loft over salget eller energiforbruget. Medlemsstaterne bør kunne udelukke hele eller en del af energisalget målt i mængder, der anvendes i de industrielle aktiviteter, som er opført i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet⁽¹⁾, ved beregningen af energisalget til slutkunder, da det anerkendes, at visse sektorer eller delsektorer inden for disse aktiviteter kan være udsat for en betydelig risiko for carbon leakage. Medlemsstaterne bør være opmærksomme på omkostningerne ved ordningerne, således at de kan vurdere omkostningerne ved foranstaltningerne præcist.

(¹) EUT L 275 af 25.10.2003, s. 32.

- (23) Med forbehold af kravene i artikel 7 og med henblik på at begrænse den administrative byrde kan hver medlemsstat gruppere alle individuelle politiktiltag til gennemførelse af artikel 7 i et samlet nationalt energieffektivitetsprogram.
- (24) For at udnytte potentialet for energibesparelser i visse markedssegmenter, hvor der normalt ikke tilbydes energisyn på forretningsmæssigt grundlag (eksempelvis i små og mellemstore virksomheder (SMV'er)), bør medlemsstaterne udvikle programmer for at opfordre SMV'erne til at få foretaget energisyn. Energisyn bør være obligatoriske og regelmæssige for større virksomheder, da der kan være tale om betydelige energibesparelser. Energisyn bør tage hensyn til relevante europæiske eller internationale standarder såsom EN ISO 50001 (energiledelsessystemer) eller pr EN 16247-1 (energisyn) eller, hvis de omfatter et energisyn, EN ISO 14000 (miljøledelsessystemer) og dermed også være i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag VI til dette direktiv, da sådanne bestemmelser ikke rækker videre end kravene i disse relevante standarder. I øjeblikket er der ved at blive udarbejdet en specifik europæisk standard for energisyn.
- (25) Når energisyn udføres af egne eksperter, kræves det for at opnå den nødvendige uafhængighed, at disse eksperter ikke er direkte engageret i den aktivitet, der underkastes energisyn.
- (26) I forbindelse med udarbejdelsen af foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten bør der tages hensyn til de effektivitetsgevinster og -besparelser, der opnås ved at udbrede anvendelsen af omkostningseffektive teknologiske nyskabelser som f.eks. intelligente målere. Hvis der er installeret intelligente målere, bør virksomhederne ikke anvende disse til uberettiget tilbagefakturering.
- (27) For så vidt angår elektricitet og i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet⁽¹⁾ skal mindst 80 % af forbrugerne udstyres med intelligente målersystemer senest i 2020, hvis indførelsen af intelligente målere vurderes at være positiv. For så vidt angår gas og i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas⁽²⁾ bør medlemsstaterne eller en kompetent myndighed, som de udpeger, forberede en tidsplan for gennemførelsen af intelligente målersystemer, hvis indførelsen af intelligente målersystemer vurderes at være positiv.
- (28) Anvendelsen af individuelle målere eller varmfordelingsmålere til måling af individuelt varmeforbrug i ejendomme med flere lejligheder, der har fjernvarme eller fælles centralvarme, er gavnlig, når slutkunderne har mulighed for at kontrollere deres eget individuelle forbrug. Det giver derfor kun mening at anvende dem i bygninger, hvor radiatorerne er udstyret med termostat-regulerede radiatorventiler.
- (29) I nogle ejendomme med flere lejligheder, der har fjernvarme eller fælles centralvarme, vil det være teknisk kompliceret og bekosteligt at anvende præcise individuelle varmemålere, da det varme vand, der anvendes til opvarmning, løber ind og ud af lejlighederne flere forskellige steder. Individuel måling af varmeforbrug i ejendomme med flere lejligheder kan dog antages at være teknisk mulig, når installationen af individuelle målere ikke kræver ændring af de eksisterende vandrør til varmtvandsforsyning i bygningen. I sådanne bygninger kan måling af det individuelle varmeforbrug udføres ved hjælp af individuelle varmfordelingsmålere, der er installeret på hver enkelt radiator.
- (30) Ifølge direktiv 2006/32/EF skal medlemsstaterne sørge for, at slutkunder udstyres med individuelle målere til en konkurrencedygtig pris, som nøjagtigt afspejler deres faktiske energiforbrug og angiver det faktiske forbrugstidspunkt. I de fleste tilfælde er dette krav underlagt betingelser om, at det skal være teknisk muligt, økonomisk fornuftigt og stå i et rimeligt forhold til den potentielle energibesparelse. Når der oprettes en forbindelse i en ny bygning, eller der foretages større renoveringsarbejder som defineret i direktiv 2010/31/EU, bør der dog altid stilles sådanne individuelle målere til rådighed. Ifølge direktiv 2006/32/EF kræves også, at klar fakturering på grundlag af det faktiske forbrug bør fremsendes hyppigt nok til, at forbrugerne kan regulere deres eget energiforbrug.
- (31) Ifølge direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF skal medlemsstaterne sikre gennemførelse af intelligente målersystemer, som skal bidrage til forbrugernes aktive deltagelse på markederne for elektricitets- og gasforsyning. Hvad angår elektricitet gælder det, at hvis indførelsen af intelligente målere anses for at være omkostningseffektiv, skal mindst 80 % af forbrugerne udstyres med intelligente målersystemer senest i 2020. Hvad angår naturgas er der ikke fastsat nogen frist, men det kræves, at der udarbejdes en tidsplan. Det hedder også i nævnte direktiver, at slutkunderne skal have fyldestgørende oplysninger om det faktiske elektricitets- eller gasforbrug og priser tilstrækkeligt hyppigt til, at de kan regulere deres eget forbrug.

(¹) EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55.

(²) EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94.

- (32) Målings- og faktureringsbestemmelserne i direktiv 2006/32/EF, 2009/72/EF og 2009/73/EF har haft begrænsede energisparevirkninger. I mange dele af Unionen har disse bestemmelser ikke ført til, at kunderne modtager ajourførte oplysninger om deres energiforbrug, og at fakturering baseres på det faktiske forbrug med en hyppighed, som ifølge undersøgelser er nødvendig for, at kunderne kan regulere deres energiforbrug. Hvad angår rumopvarmning og varmt vand i ejendomme med flere lejligheder har den manglende klarhed af disse bestemmelser også ført til talrige klager fra borgerne.
- (33) For at styrke slutkundernes stilling, når det gælder adgang til oplysninger om målingen og faktureringen af deres eget energiforbrug, og i betragtning af de muligheder, der er forbundet med gennemførelsen af intelligente målersystemer og indførelsen af intelligente målere i medlemsstaterne, er det derfor vigtigt, at EU-rettens krav på dette område gøres klarere. Dette bør hjælpe med til at reducere udgifterne til gennemførelse af intelligente målersystemer, der er udstyret med funktioner, som øger energibesparelserne og støtter udviklingen af markederne for energitjenester og efterspørgselsstyringen. Gennemførelsen af intelligente målersystemer giver mulighed for hyppig fakturering baseret på faktisk forbrug. Der er imidlertid også behov for at tydeliggøre kravene om adgang til oplysninger og fair og nøjagtig fakturering baseret på faktisk forbrug i de tilfælde, hvor der ikke er intelligente målere til rådighed senest i 2020, bl.a. i forbindelse med måling og fakturering af det individuelle forbrug af varme, køling og varmt vand i ejendomme med flere enheder ved hjælp af fjernvarme eller fjernkøling eller eget fælles varmesystem, der er installeret i sådanne ejendomme.
- (34) Når medlemsstaterne tilrettelægger foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, bør de tage behørigt hensyn til nødvendigheden af at sikre, at det indre marked fungerer korrekt, og at gældende EU-ret gennemføres på en sammenhængende måde i overensstemmelse med traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.
- (35) I højeffektiv kraftvarmeproduktion og fjernvarme og fjernkøling ligger der et betydeligt potentiale for besparelse af primærenergi, som er stort set uudnyttet i Unionen. Medlemsstaterne bør foretage en omfattende vurdering af potentialet for højeffektiv kraftvarmeproduktion og fjernvarme og fjernkøling. Disse vurderinger bør opdateres på anmodning fra Kommissionen for at give investorerne kendskab til de nationale udviklingsplaner og bidrage til et stabilt og understøttende investeringsmiljø. Nye elproduktionsanlæg og eksisterende anlæg, der undergår omfattende renovering, eller hvis tilladelse eller licens bliver opdateret, bør, med forbehold af en cost-benefit-analyse, der viser et cost-benefit-overskud, udstyres med højeffektive kraftvarmeanheder, hvor spildvarmen fra elproduktion kan genvindes. Denne spildvarme kan derefter overføres til steder, hvor der er et behov, gennem fjernvarmenet. De situationer, der udløser et krav om, at godkendelseskriterier skal anvendes, vil generelt være situationer, der også udløser krav om godkendelse i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner⁽¹⁾ og om bevilling i henhold til direktiv 2009/72/EF.
- (36) Det kan være hensigtsmæssigt at placere atomkraftanlæg eller elproduktionsanlæg, der er beregnet til at anvende geologisk lagring, der er tilladt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid⁽²⁾, på steder, hvor genvinding af spildvarmen gennem højeffektiv kraftvarmeproduktion eller ved fjernvarme- eller fjernkølenet ikke er omkostningseffektiv. Medlemsstaterne bør derfor kunne undtage disse anlæg fra kravet om at gennemføre en cost-benefit-analyse for at udstyre anlægget med udstyr, der giver mulighed for at genvinde spildvarmen ved hjælp af en højeffektiv kraftvarmeanhed. Det bør også være muligt at undtage spidsbelastnings- og backup-anlæg til elproduktion, der planlægges at være i drift mindre end 1 500 driftstimer om året som rullende gennemsnit over en femårsperiode, fra kravet om også at producere varme.
- (37) Medlemsstaterne bør tilskynde til indførelse af foranstaltninger og procedurer til fremme af kraftvarmeanlæg med en samlet nominel indfyret termisk effekt på mindre end 20 MW med det formål at tilskynde til decentral energiproduktion.
- (38) Højeffektiv kraftvarmeproduktion bør defineres ved de energibesparelser, som kan opnås ved kombineret produktion sammenholdt med separat produktion af varme og elektricitet. Definitionerne af kraftvarmeproduktion og højeffektiv kraftvarmeproduktion i EU-lovgivningen bør ikke berøre anvendelsen i national lovgivning af andre definitioner til andre end de af den pågældende EU-lovgivning omfattede formål. Med henblik på at optimere energibesparelserne og undgå, at besparelsesmuligheder fortabes, bør der lægges størst mulig vægt på, hvordan kraftvarmeanhederne drives.

(1) EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17.

(2) EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114.

- (39) For at øge gennemsækeligheden for slutkunderne, så de kan vælge mellem el fra kraftvarmeproduktion og el produceret på anden måde, bør der udstedes oprindelsesgaranti for højeffektiv kraftvarmeproduktion på grundlag af harmoniserede referenceværdier for virkningsgraden. Oprindelsesgarantiordninger indebærer ikke i sig selv ret til at blive omfattet af de nationale støtteordninger. Det er vigtigt, at alle former for elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion kan omfattes af en oprindelsesgaranti. Der bør klart sondres mellem oprindelsesgarantier og salgbare certifikater.
- (40) Ikke mindst ved revisionen af de administrative procedurer for meddelelse af bevillinger til opførelse af kraftvarmeværker eller anlæg af dertil knyttede net bør der under anvendelse af »tænk småt først«-princippet tages hensyn til den særlige struktur i kraftvarmesektoren og fjernvarme- og fjernkølesektoren, som i vidt omfang består af små og mellemstore producenter.
- (41) De fleste EU-virksomheder er SMV'er. De udgør et enormt energibesparelspotentiale for Unionen. For at hjælpe dem med at træffe energieffektivitetsforanstaltninger bør medlemsstaterne fastlægge gunstige rammer, der skal give SMV'er teknisk bistand og målrettet information.
- (42) Direktiv 2010/75/EU inddrager energieffektivitet som et af kriterierne for fastsættelse af bedste tilgængelige teknik, der skal fungere som reference for bestemmelse af vilkår for tilladelser til anlæg, der er omfattet af direktivet, dvs. fyringsanlæg med en samlet nominel indfyret termisk effekt på 50 MW og derover. Direktivet giver imidlertid medlemsstaterne mulighed for ikke at fastsætte energieffektivitetskrav for forbrændingsanlæg eller andre enheder, som udsender kuldioxid på anlægsområdet, for så vidt angår de aktiviteter, der er anført i bilag I til direktiv 2003/87/EF. Medlemsstaterne kunne medtage oplysninger om energieffektivitet i deres indberetning i henhold til direktiv 2010/75/EU.
- (43) Medlemsstaterne bør på grundlag af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier fastsætte bestemmelser vedrørende afholdelse og deling af omkostningerne ved nettilslutninger og netforstærkninger samt til tekniske tilpasninger, der er nødvendige for at integrere nye producenter af elektricitet produceret ved højeffektiv kraftvarmeproduktion, under hensyntagen til retningslinjer og regler udarbejdet i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling⁽¹⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet⁽²⁾. Producenter af elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion bør kunne give tilslutningsarbejdet i udbud. Adgangen til forsyningsnettet for elektricitet, der produceres ved højeffektiv kraftvarmeproduktion, bør gøres lettere, navnlig for små kraftvarmeenheder og mikrokraftvarmeenheder. I overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, i direktiv 2009/72/EF og artikel 3, stk. 2, i direktiv 2009/73/EF kan medlemsstaterne pålægge selskaber i henholdsvis elektricitets- og gassektoren offentlige serviceforpligtelser, herunder vedrørende energieffektivitet.
- (44) Efterspørgselsreaktion er et vigtigt instrument til forbedring af energieffektiviteten, fordi den væsentligt forbedrer mulighederne for forbrugerne eller tredjeparter, som de har udpeget, for at træffe foranstaltninger vedrørende forbrugs- og faktureringsoplysninger og dermed tilvejebringer en mekanisme til reduktion eller ændring af forbruget, hvilket fører til energibesparelser hvad angår både endeligt forbrug og, som følge af mere optimal anvendelse af net og produktionsaktiver, energiproduktion, -transmission og -distribution.
- (45) Efterspørgselsreaktion kan baseres på slutkundernes reaktion på prissignaler eller på bygningsautomatik. Betingelserne for og adgangen til efterspørgselsreaktion bør forbedres, også for små slutforbrugere. Under hensyn til den fortsatte udbygning af de intelligente net bør medlemsstaterne derfor sikre, at nationale energitilsynsmyndigheder kan sikre, at nettakster og -regler giver incitamenter til forbedringer af energieffektiviteten og understøtter dynamisk prissætning for slutkundernes foranstaltninger om efterspørgselsreaktion. Der bør stræbes efter markedsintegration og lige muligheder for markedsadgang for efterspørgselsrelaterede ressourcer (forsynings- og forbrugerbelastninger) samt produktion. Endvidere bør medlemsstaterne sikre, at nationale energitilsynsmyndigheder anvender en integreret fremgangsmåde omfattende potentielle besparelser i energiforsyningen og slutanvendelsessektorerne.
- (46) Der bør være tilstrækkeligt mange pålidelige fagfolk med kompetencer inden for energieffektivitet til rådighed til at sikre en effektiv og rettidig gennemførelse af dette direktiv, eksempelvis med hensyn til overholdelse af kravene om energisyn og gennemførelse af ordninger for energispareforpligtelser. Medlemsstaterne bør derfor etablere atteringsordninger til leverandører af energitjenester, energisyn og andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten.

⁽¹⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 15.

⁽²⁾ EUT L 211 af 14.8.2009, s. 36.

- (47) Det er nødvendigt fortsat at udvikle markedet for energitjenester for at sikre, at der både efterspørges og udbydes energitjenester. Gennemsigtighed kan medvirke hertil, eksempelvis ved hjælp af lister over leverandører af energitjenester. Standardkontrakter, udveksling af bedste praksis og retningslinjer, især for kontrakter om energimæssig ydeevne, kan også bidrage til at stimulere efterspørgslen. Som ved andre former for ordninger med tredjepartsfinansiering undgår modtageren af en energitjeneste investeringsomkostninger, når der foreligger en kontrakt om energimæssig ydeevne, ved at bruge en del af den økonomiske værdi af energibesparelsen til at betale den investering, der helt eller delvis finansieres af tredjepart.
- (48) Der er behov for at påpege og fjerne reguleringsmæssige og ikkeregeringsmæssige hindringer for brugen af kontrakter om energimæssig ydeevne og andre ordninger for energibesparelser, som finansieres af tredjepart. Disse hindringer er bl.a. regnskabsregler og -praksis, der forhindrer, at de kapitalinvesteringer og årlige økonomiske besparelser, som er en følge af foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, i passende omfang afspejles i regnskabet for hele investeringens levetid. Hindringer for renovering af den eksisterende bygningsmasse, der er baseret på en fordeling af incitamenter mellem de forskellige berørte aktører, bør også løses på nationalt plan.
- (49) Medlemsstaterne og regionerne bør opfordres til at gøre fuld brug af strukturfondene og Samhørighedsfonden for at udløse investeringer i foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten. Investeringer i energieffektivitet har potentiale til at bidrage til økonomisk vækst, beskæftigelse, innovation og en reduktion af energifattigdom i husholdningerne, og de yder derfor et positivt bidrag til økonomisk, social og territorial samhørighed. Energieffektivitetsforanstaltninger for offentlige bygninger og boliger samt udvikling af nye færdigheder for at fremme beskæftigelsen i sektoren for energieffektivitet er potentielle områder for finansiering.
- (50) Medlemsstaterne bør tilskynde til anvendelse af finansieringsfaciliteter med henblik på at fremme dette direktivs mål. Sådanne finansieringsfaciliteter kunne omfatte finansielle bidrag og bøder i forbindelse med manglende opfyldelse af visse bestemmelserne i dette direktiv, ressourcer afsat til energieffektivitet i henhold til artikel 10, stk. 3, i direktiv 2003/87/EF, ressourcer afsat til energieffektivitet i den flerårige finansielle ramme, særlig Samhørighedsfonden, strukturfondene og fonden til udvikling af landdistrikter, og formålsbestemte europæiske finansielle instrumenter såsom den europæiske energisparefond.
- (51) Finansieringsfaciliteter kunne i givet fald baseres på ressourcer afsat til energieffektivitet fra EU-projektobligationer, ressourcer afsat til energieffektivitet fra Den Europæiske Investeringsbank og andre europæiske finansielle institutioner, særlig Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling og Europarådets Udviklingsbank, ressourcer lånefinansieret i finansielle institutioner, nationale ressourcer, bl.a. ved indførelse af lovgivnings- og skattemæssige rammer, der tilskynder til gennemførelse af initiativer og programmer vedrørende energieffektivitet, indtægter fra årlige emissionstildelinger i henhold til beslutning nr. 406/2009/EF.
- (52) Finansieringsfaciliteterne kunne navnlig anvende disse bidrag, ressourcer og indtægter til at muliggøre og tilskynde til private kapitalinvesteringer, særlig ved at trække på institutionelle investorer, og anvende kriterier, der sikrer, at de tildelte midler fører til opnåelse af både miljømæssige og sociale mål, gøre brug af innovative finansieringsmekanismer (f.eks. lånegarantier for privat kapital, lånegarantier til fremme af indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne, tilskud, rentelettede lån og formålsbestemte kreditlinjer, tredjeparters finansieringssystemer), som reducerer risiciene i forbindelse med energieffektivitetsprojekter, og give mulighed for omkostningseffektive renoveringer selv blandt husholdninger med lav og mellemhøj indkomst, være tilknyttet programmer eller agenturer, som samler og vurderer kvaliteten af energispareprojekter, yder teknisk bistand, fremmer markedet for energitjenester og hjælper med at oparbejde forbrugerefterspørgsel efter energitjenester.
- (53) Finansieringsfaciliteterne kunne også tilvejebringe passende ressourcer til at støtte uddannelses- og certificeringsprogrammer, som forbedrer og attesterer færdigheder med hensyn til energieffektivitet, tilvejebringe ressourcer til forskning i samt demonstration og fremskyndelse af anvendelsen af mindre teknologier og mikroteknologi til energiproduktion og optimere tilslutningen af disse generatorer til nettet, være tilknyttet programmer, som fremmer energieffektiviteten i alle boliger med henblik på at forebygge energifattigdom og stimulere udlejere til at gøre deres ejendomme så energieffektive som muligt, tilvejebringe passende ressourcer til fremme af den sociale dialog og fastlæggelse af standarder med henblik på at forbedre energieffektiviteten og sikre gode arbejdsforhold samt sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.
- (54) Finansielle EU-instrumenter og innovative finansieringsmekanismer, der står til rådighed, bør anvendes til at opfylde målet om at forbedre den energimæssige ydeevne for offentlige organers bygninger. I den henseende kan medlemsstaterne anvende deres indtægter fra årlige emissionstildelinger i henhold til beslutning nr. 406/2009/EF i forbindelse med udvikling af sådanne mekanismer på frivillig basis og under hensyntagen til nationale budgetregler.

- (55) Gennemførelsen af energieffektivitetsmålet på 20 % kræver, at Kommissionen holder øje med, hvilke virkninger nye foranstaltninger får for direktiv 2003/87/EF om Unionens emissionshandelssystem, for at fastholde systemets incitamenter, der belønner CO₂-besparende investeringer og forbereder de kvotebelagte sektorer på de innovationer, der kræves i fremtiden. Den vil skulle overvåge virkningerne for de industrisektorer, der er udsat for en betydelig risiko for carbon leakage som fastsat i Kommissionens afgørelse 2010/2/EU af 24. december 2009 om opstilling af en liste over, hvilke sektorer og delsektorer der anses for at være udsat for en betydelig risiko for carbon leakage, i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF⁽¹⁾, for at sikre, at nærværende direktiv fremmer og ikke hindrer udviklingen af disse sektorer.
- (56) I henhold til direktiv 2006/32/EF skal medlemsstaterne indføre og sigte mod senest i 2016 at opfylde et samlet nationalt vejledende energisparemål på 9 %, der nås ved hjælp af energitjenester og andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten. I henhold til samme direktiv skal den anden energieffektivitetsplan, der er vedtaget af medlemsstaterne, efterfølges i relevant omfang, og hvor det er nødvendigt, af forslag fra Kommissionen om yderligere foranstaltninger, herunder om en forlængelse af anvendelsesperioden for målene. Hvis en rapport konkluderer, at der ikke er gjort tilstrækkelige fremskridt med hensyn til opfyldelsen af de nationale vejledende energisparemål som fastsat i direktivet, skal der i forslagene fokuseres på omfanget og arten af målene. Den konsekvensanalyse, der ledsager nærværende direktiv, fastslår, at medlemsstaterne er på vej til at nå målet på 9 %, hvilket er betydeligt mindre ambitiøst end de senere vedtagne energisparemål på 20 % for 2020, og der er derfor ingen grund til at røre ved målenes omfang.
- (57) Programmet »Intelligent Energi — Europa«, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1639/2006/EF af 24. oktober 2006 om et ramme-program for konkurrenceevne og innovation (2007-2013)⁽²⁾, har været medvirkende til at skabe et gunstigt miljø for den rette gennemførelse af Unionens politikker for bæredygtig energi ved at fjerne markedshindringer såsom utilstrækkelig bevidsthed og kapacitet for markedsaktørernes og institutionernes vedkommende, nationale tekniske eller administrative hindringer for et velfungerende indre marked for energi eller underudviklede arbejdsmarkeder set i forhold til den udfordring, der er forbundet med en lavemissionsøkonomi. Mange af disse hindringer er stadig relevante.
- (58) For at udnytte det betydelige energibesparelspotentiale i forbindelse med energirelaterede produkter bør gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/125/EF af 21. oktober 2009 om rammerne for fastlæggelse af krav til miljøvenligt design af energirelaterede produkter⁽³⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/30/EU af 19. maj 2010 om angivelse af energirelaterede produkters energi- og ressourceforbrug ved hjælp af mærkning og standardiserede produktoplysninger⁽⁴⁾ fremskyndes og udvides. Der bør gives prioritet til produkter, der tilbyder det største energibesparelspotentiale som identificeret i arbejdsplanen for miljøvenligt design, og, hvor det er relevant, til revisionen af eksisterende foranstaltninger.
- (59) For at præcisere de betingelser, der gælder for medlemsstaternes fastsættelse af krav til energimæssig ydeevne i henhold til direktiv 2010/31/EU, samtidig med at direktiv 2009/125/EF og dets gennemførelsesforanstaltninger overholdes, bør direktiv 2009/125/EF ændres i overensstemmelse hermed.
- (60) Målet for dette direktiv, nemlig at opfylde Unionens energieffektivitetsmål på 20 % senest i 2020 og bane vejen for yderligere forbedringer af energieffektiviteten efter 2020, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, uden at der træffes yderligere energieffektivitetsforanstaltninger, og kan derfor bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (61) For at muliggøre tilpasning til den tekniske udvikling og ændringer i fordelingen af energikilder bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde for så vidt angår gennemgangen af de harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, der er fastsat på grundlag af direktiv 2004/8/EF, og i overensstemmelse med værdier, beregningsmetoder, standardkoefficient for primærenergi og krav i bilagene til nærværende direktiv. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau. Kommissionen bør i forbindelse med forberedelsen og udarbejdelsen af delegerede retsakter sørge for samtidig, rettidig og hensigtsmæssig fremsendelse af relevante dokumenter til Europa-Parlamentet og Rådet.
- (62) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af dette direktiv bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser⁽⁵⁾.

(1) EUT L 1 af 5.1.2010, s. 10.

(2) EUT L 310 af 9.11.2006, s. 15.

(3) EUT L 285 af 31.10.2009, s. 10.

(4) EUT L 153 af 18.6.2010, s. 1.

(5) EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.

- (63) Alle indholdsmæssige bestemmelser i direktiv 2004/8/EF og direktiv 2006/32/EF bør ophæves, dog ikke artikel 4, stk. 1-4, i og bilag I, III og IV til direktiv 2006/32/EF. Sidstnævnte bestemmelser bør fortsat anvendes indtil fristen for opfyldelsen af målet på 9 %. Artikel 9, stk. 1 og 2, i direktiv 2010/30/EU, som fastsætter en forpligtelse for medlemsstaterne til at bestræbe sig på kun at købe varer, der har den højeste energieffektivitetsklasse, bør udgå.
- (64) Forpligtelsen til at gennemføre nærværende direktiv i national ret bør kun omfatte de bestemmelser, hvori der er foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF. Forpligtelsen til at gennemføre de bestemmelser, hvori der ikke er foretaget ændringer, følger af de nævnte direktiver.
- (65) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til fristerne for gennemførelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF i national ret og deres anvendelse af dem.
- (66) I henhold til den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter har medlemsstaterne forpligtet sig til i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen af gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiver, at fremsendelsen af sådanne dokumenter er berettiget —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

KAPITEL I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE, DEFINITIONER OG ENERGIEFFEKTIVITETSMÅL

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Dette direktiv opstiller en fælles ramme af foranstaltninger til at fremme energieffektivitet i Unionen med henblik på at sikre, at Unionens overordnede mål på 20 % for energieffektivitet i 2020 nås, og bane vejen for yderligere forbedringer af energieffektiviteten derefter.

Det fastlægger regler beregnet til at fjerne hindringer på energimarkedet og overvinde markedssvigt, som hindrer en effektiv forsyning og anvendelse af energi, og kræver, at der fastsættes vejledende nationale mål for energieffektivitet for 2020.

2. De i dette direktiv fastsatte krav er minimumskrav og er ikke til hinder for, at de enkelte medlemsstater opretholder eller

indfører strengere foranstaltninger. Sådanne foranstaltninger skal være forenelige med EU-retten. Fastsætter national lovgivning strengere foranstaltninger, underretter medlemsstaten Kommissionen om denne lovgivning.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »energi«: alle former for energiprodukter, brændsel, varme, vedvarende energi, elektricitet og andre former for energi som defineret i artikel 2, litra d), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1099/2008 af 22. oktober 2008 om energistatistik ⁽¹⁾
- 2) »primærenergiforbrug«: indenlandsk bruttoforbrug, bortset fra ikkeenergirelaterede anvendelser
- 3) »endeligt energiforbrug«: al energi leveret til industri, transport, husholdninger, tjenesteydelser og landbrug. Omfatter ikke leverancer til energiomdannelsessektoren og energiindustrien selv
- 4) »energieffektivitet«: forholdet mellem resultat i form af ydeevne, tjenesteydelser, varer eller energi og tilførsel i form af energi
- 5) »energibesparelser«: en mængde sparet energi, der konstateres ved at måle og/eller anslå forbruget før og efter gennemførelsen af en foranstaltning til forbedring af energieffektiviteten, idet der korrigeres for eksterne forhold, der påvirker energiforbruget
- 6) »forbedring af energieffektiviteten«: en forøgelse af energieffektiviteten som følge af teknologiske, adfærdsmæssige og/eller økonomiske ændringer
- 7) »energitjeneste«: fysisk gavn, nytteværdi eller gode fremkommet ved at kombinere energi med energieffektiv teknik eller tiltag, der kan omfatte de drifts-, vedligeholdelses- og kontrolaktiviteter, der er nødvendige for at tilvejebringe tjenesten, som leveres på basis af en kontrakt, og som under normale omstændigheder har vist sig at medføre kontrollerbare forbedringer af energieffektiviteten eller primærenergibesparelser, der kan måles eller anslås
- 8) »offentlige organer«: »ordregivende myndigheder« som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter ⁽²⁾
- 9) »statsforvaltningen«: alle administrative afdelinger, hvis kompetence dækker hele en medlemsstats område

⁽¹⁾ EUT L 304 af 14.11.2008, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114.

- 10) »samlet nettoetageareal«: etageareal i en bygning eller del af en bygning, hvor der anvendes energi til regulering af indeklimaet
- 11) »energiledelsessystem«: en samling af elementer, der er indbyrdes forbundne eller påvirker hinanden, og som indgår i en plan med et fastsat mål for energieffektivitet og en strategi til at opnå dette mål
- 12) »europæisk standard«: en standard, der er vedtaget af Den Europæiske Standardiseringsorganisation, Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering eller Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation og stillet til rådighed for offentlig brug
- 13) »international standard«: en standard, der er vedtaget af Den Internationale Standardiseringsorganisation og gjort offentlig tilgængelig
- 14) »forpligtet part«: en energidistributør eller energileverandør i detailledet, der er bundet af den nationale ordning for energispareforpligtelser, jf. artikel 7
- 15) »bemyndiget part«: en juridisk person, der er tillagt delegerede beføjelser af en regering eller et andet offentligt organ til at udvikle, forvalte eller anvende en finansieringsordning på vegne af regeringen eller et andet offentligt organ
- 16) »deltagende part«: en virksomhed eller et offentligt organ, der har forpligtet sig til at nå visse mål i henhold til en frivillig aftale eller er omfattet af et nationalt politisk lovgivningsinstrument
- 17) »offentlig gennemførelsesmyndighed«: et offentligretligt organ, der har ansvaret for at udføre eller overvåge energi- eller CO₂-beskatning, finansielle ordninger og instrumenter, skattemæssige incitamenter, standarder og normer, energimærkningsordninger eller uddannelse
- 18) »politiktiltag«: et lovgivningsmæssigt, finansielt, skattemæssigt, frivilligt eller informationsformidlende instrument, der formelt er oprettet og gennemført i en medlemsstat for at skabe gunstige rammer, krav eller incitamenter, der kan få markedsaktørerne til at levere og købe energitjenester og iværksætte andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten
- 19) »individuel foranstaltning«: en foranstaltning, der medfører kontrollerbare forbedringer af energieffektiviteten, der kan måles eller anslås, og som iværksættes som følge af et politiktiltag
- 20) »energidistributør«: en fysisk eller juridisk person, herunder en distributionssystemoperatør, der er ansvarlig for transport af energi med henblik på levering til slutkunder eller til distributionsstationer, der sælger energi til slutkunder
- 21) »distributionssystemoperatør«: »distributionssystemoperatør« som defineret i henholdsvis direktiv 2009/72/EF og direktiv 2009/73/EF
- 22) »energileverandør i detailledet«: en fysisk eller juridisk person, der sælger energi til slutkunder
- 23) »slutkunde«: en fysisk eller juridisk person, der køber energi til egen slutanvendelse
- 24) »leverandør af energitjenester«: en fysisk eller juridisk person, der leverer energitjenester eller andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten til en slutkundes facilitet eller lokaler
- 25) »energisynd«: en systematisk fremgangsmåde, der har til formål at opnå tilstrækkelig viden om den eksisterende energiforbrugsprofil for en bygning eller gruppe af bygninger, en industri- eller handelsvirksomheds drift eller anlæg eller en privat eller offentlig tjeneste, at identificere og kvantificere omkostningseffektive energisparemuligheder og at aflægge rapport om resultaterne
- 26) »små og mellemstore virksomheder« eller »SMV'er«: virksomheder som defineret i afsnit I i bilaget til Kommissionens henstilling 2003/361/EF af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder⁽¹⁾; kategorien mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på højst 50 mio. EUR og/eller en samlet årlig balance på højst 43 mio. EUR
- 27) »kontrakt om energimæssig ydeevne«: en kontraktlig ordning mellem modtageren og leverandøren af en foranstaltning til forbedring af energieffektiviteten, som kontrolleres og overvåges under hele kontraktens løbetid, hvor investeringerne (arbejde, leverage eller tjenesteydelse) i den samme foranstaltning bliver betalt i forhold til en aftalt grad af forbedring af energieffektiviteten eller et andet aftalt kriterium for den energimæssige ydeevne, f.eks. økonomiske besparelser
- 28) »intelligent målersystem«: et elektronisk system, som kan måle energiforbruget med flere informationer end en konventionel måler og sende og modtage data ved hjælp af en form for elektronisk kommunikation
- 29) »transmissionssystemoperatør«: »transmissionssystemoperatør« som defineret i henholdsvis direktiv 2009/72/EF og direktiv 2009/73/EF
- 30) »kraftvarmeproduktion«: samtidig produktion af termisk energi og elektrisk eller mekanisk energi i en og samme proces
- 31) »økonomisk begrundet efterspørgsel«: den efterspørgsel, der ikke overstiger behovet for opvarmning eller køling, og som ellers ville kunne imødekommes på markedets betingelser gennem andre energiproduktionsprocesser end kraftvarmeproduktion

⁽¹⁾ EUT L 124 af 20.5.2003, s. 36.

- 32) »nyttevarme«: varme, der produceres i en kraftvarmeproduktionsproces, med henblik på tilfredsstillelse af en økonomisk begrundet efterspørgsel efter varme eller køling
- 33) »el fra kraftvarmeproduktion«: el, der produceres ved en proces, der er knyttet til produktionen af nyttevarme og beregnes i overensstemmelse med metoden i bilag I
- 34) »højeffektiv kraftvarmeproduktion«: kraftvarmeproduktion, der opfylder kriterierne i bilag II
- 35) »samlet effektivitet«: den årlige sum af el-, mekanisk energi- og nyttevarmeproduktion divideret med forbruget af brændsel til varmeproduktionen i en kraftvarmeproduktionsproces og til bruttoelektricitets- og mekanisk energi-produktion
- 36) »el/varmeforhold«: forholdet mellem el fra kraftvarmeproduktion og nyttevarme ved fuld kraftvarmeproduktion på baggrund af driftsdata for den bestemte enhed
- 37) »kraftvarmeenhed«: en enhed, der kan anvendes til kraftvarmeproduktion
- 38) »små kraftvarmeenheder«: kraftvarmeenheder med en installeret kapacitet på mindre end 1 MWe
- 39) »mikrokraftvarmeenhed«: kraftvarmeenhed med en maksimal kapacitet på mindre end 50 kWe
- 40) »bebyggelsesprocent«: forholdet mellem bygningens etageareal og grundarealet i et givet område
- 41) »effektiv fjernvarme og fjernkøling«: et fjernvarme- eller fjernkølesystem, der anvender mindst 50 % vedvarende energi, 50 % spildvarme, 75 % kraftvarme eller 50 % af en kombination af sådan energi og varme
- 42) »effektiv opvarmning og køling«: en mulighed for opvarmning og køling, som sammenlignet med et grundscenarie, der afspejler en business-as-usual-situation, målbart reducerer den tilførsel af primærenergi, der er påkrævet for på en omkostningseffektiv måde at forsyne en enhed af leveret energi inden for en relevant systemgrænse som vurderet i den cost-benefit-analyse, som er omhandlet i dette direktiv, under hensyntagen til påkrævet energi i forbindelse med udvinding, omdannelse, transport og distribution
- 43) »effektiv individuel opvarmning og køling«: en forsyningsmulighed inden for individuel opvarmning og køling, som sammenlignet med effektiv fjernvarme og fjernkøling målbart reducerer den tilførsel af ikkevedvarende primærenergi, der er påkrævet for at forsyne en enhed af leveret energi inden for en relevant systemgrænse, eller som kræver den samme tilførsel af ikkevedvarende primærenergi men til en lavere pris, under hensyntagen til påkrævet energi i forbindelse med udvinding, omdannelse, transport og distribution
- 44) »omfattende renovering«: en renovering, hvis omkostninger overstiger 50 % af investeringsomkostningerne for en ny lignende enhed
- 45) »aggregator«: en tjenesteleverandør på efterspørgselssiden, der kombinerer flere forbrugerbelastninger af kort varighed med henblik på salg eller bortauktionering på organiserede energimarkeder.

Artikel 3

Energieffektivitetsmål

1. Hver medlemsstat fastsætter et vejledende nationalt energieffektivitetsmål på grundlag af enten primærenergiforbrug eller endeligt energiforbrug, primærenergibesparelser eller endelige energibesparelser eller energiintensitet. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om disse mål i overensstemmelse med artikel 24, stk. 1, og bilag XIV, del 1. I forbindelse med underretningen skal de også udtrykke disse mål i form af et absolut tal for primærenergiforbruget og det endelige energiforbrug i 2020 og forklare, hvordan og på grundlag af hvilke data dette er blevet beregnet.

Ved fastsættelsen af disse mål tager medlemsstaterne hensyn til:

- at Unionens energiforbrug i 2020 maksimalt må være 1 474 Mtoe primærenergi eller maksimalt 1 078 Mtoe endelig energi
- de foranstaltninger, der er fastsat i dette direktiv
- de foranstaltninger, der er vedtaget for at nå de nationale energisparemål vedtaget i henhold til artikel 4, stk. 1, i direktiv 2006/32/EF, og
- andre foranstaltninger til fremme af energieffektivitet i medlemsstaterne og på EU-plan.

Når medlemsstaterne fastsætter disse mål, kan de endvidere tage hensyn til nationale forhold, der påvirker primærenergiforbruget, herunder:

- a) resterende potentiale for omkostningseffektive energibesparelser
- b) udviklingen i og prognoser for BNP
- c) ændringer i import og eksport af energi
- d) udviklingen inden for alle former for vedvarende energikilder, atomenergi, CO₂-opsamling og -lagring, og
- e) tidlige foranstaltninger

2. Senest den 30. juni 2014 vurderer Kommissionen de fremskridt, der er opnået, og om det er sandsynligt, at Unionen kan nå ned på et energiforbrug på maksimalt 1 474 Mtoe primærenergi og/eller maksimalt 1 078 Mtoe endelig energi i 2020.

3. I forbindelse med den i stk. 2 nævnte gennemgang skal Kommissionen:

- a) sammenlægge de nationale vejledende energieffektivitetsmål, som medlemsstaterne har indberettet
- b) vurdere, hvorvidt summen af disse mål kan betragtes som en pålidelig rettesnor for, om Unionen som helhed er på rette spor, under hensyntagen til evalueringen af den første årlige rapport i overensstemmelse med artikel 24, stk. 1, og evalueringen af de nationale energieffektivitetshandlingsplaner i overensstemmelse med artikel 24, stk. 2
- c) tage hensyn til yderligere analyser, der følger af:
  - i) en vurdering af fremskridtene med hensyn til energiforbrug og energiforbruget i forhold til den økonomiske aktivitet på EU-plan, herunder fremskridt med hensyn til effektiviteten i energiforsyningen i medlemsstater, der har baseret deres nationale vejledende mål på endeligt energiforbrug eller endelige energibesparelser, bl.a. fremskridt som følge af disse medlemsstaters overholdelse af dette direktivs kapitel III
  - ii) resultater af modelberegninger i forbindelse med fremtidige tendenser for energiforbrug på EU-plan
- d) sammenligne resultaterne i henhold til litra a)-c) med størrelsen af det energiforbrug, der ville være nødvendigt for at nå ned på et energiforbrug på maksimalt 1 474 Mtoe primærenergi og/eller maksimalt 1 078 Mtoe endelig energi i 2020.

KAPITEL II

EFFEKTIVITET I ENERGIANVENDELSEN

Artikel 4

Renovering af bygninger

Medlemsstaterne opstiller en langsigtet strategi for tilvejebringelse af investeringer i renovering af den nationale masse af

både offentlige og private beboelses- og erhvervsjendomme. Denne strategi skal omfatte:

- a) en oversigt over den nationale bygningsmasse, i givet fald baseret på statistisk stikprøvetagning
- b) identifikation af omkostningseffektive tilgange til renoveringer af relevans for bygningstypen og klimazonen
- c) politikker og foranstaltninger til fremme af omkostningseffektive gennemgribende renoveringer af bygninger, herunder gennemgribende renoveringer i etaper
- d) et fremadrettet perspektiv til vejledning for enkeltpersoners, bygningsindustriens og finansielle institutioners investeringsbeslutninger
- e) et evidensbaseret skøn over de forventede energibesparelser og generelle fordele.

En første udgave af strategien offentliggøres senest den 30. april 2014, ajourføres hvert tredje år derefter og forelægges for Kommissionen som led i de nationale energieffektivitetshandlingsplaner.

Artikel 5

Offentlige organers bygninger som forbillede

1. Uden at det berører artikel 7 i direktiv 2010/31/EU, sikrer hver medlemsstat, at 3 % af det samlede etageareal i opvarmede og/eller nedkølede bygninger, der ejes og benyttes af dens statsforvaltning, fra den 1. januar 2014 renoveres hvert år, så de som minimum opfylder de mindstekrav til energimæssig ydeevne, som den pågældende medlemsstat har fastsat i medfør af artikel 4 i direktiv 2010/31/EU.

De 3 % beregnes af det samlede etageareal i bygninger med et samlet nettoetageareal på mere end 500 m², som ejes og benyttes af statsforvaltningen i den pågældende medlemsstat, og som den 1. januar det pågældende år ikke overholder de nationale mindstekrav til energimæssig ydeevne, der er fastsat i medfør af artikel 4 i direktiv 2010/31/EU. Den nævnte tærskel nedsættes til 250 m² fra den 9. juli 2015.

Kræver en medlemsstat, at forpligtelsen til hvert år at renovere 3 % af det samlede etageareal udvides til at omfatte etageareal, der ejes og benyttes af administrative afdelinger på et lavere niveau end statsforvaltningen, skal de 3 % beregnes af det samlede etageareal i bygninger med et samlet nettoetageareal på mere end 500 m² og fra den 9. juli 2015 på mere end 250 m², som ejes og benyttes af statsforvaltningen og af disse administrative afdelinger i den pågældende medlemsstat, og som den 1. januar det pågældende år ikke overholder de nationale mindstekrav til energimæssig ydeevne, der er fastsat i medfør af artikel 4 i direktiv 2010/31/EU.

Medlemsstaterne kan, når de gennemfører foranstaltninger til gennemgribende renovering af statslige bygninger i overensstemmelse med første afsnit, vælge at tage bygningen som helhed i betragtning, herunder klimaskærmen, udstyr, drift og vedligeholdelse.

Medlemsstaterne forlanger, at de statslige bygninger, der har den dårligste energimæssige ydeevne, prioriteres højest i forbindelse med energieffektivitetsforanstaltninger, når det er omkostnings-effektivt og teknisk gennemførligt.

2. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at fastsætte eller anvende kravene i stk. 1 på følgende kategorier af bygninger:

- a) bygninger, der er officielt beskyttet som en del af et særligt udpeget miljø eller på grund af deres særlige arkitektoniske eller historiske værdi, for så vidt overholdelse af visse mindstekrav til energimæssig ydeevne ville indebære en uacceptabel ændring af deres karakter eller udseende
- b) bygninger, der ejes af de væbnede styrker eller statsforvaltningen og anvendes til nationale forsvarsformål, med undtagelse af indkvarteringsbygninger med enkeltværelser eller kontorbygninger til de væbnede styrker og andet personale, der er ansat af forsvarsmyndighederne
- c) bygninger, der anvendes til gudstjenester og religiøse formål.

3. Renoverer en medlemsstat i et givet år mere end 3 % af det samlede etageareal i statslige bygninger, kan den medregne overskuddet i den årlige renoveringsprocent for et af de tre foregående eller tre efterfølgende år.

4. Medlemsstaterne kan i den årlige renoveringsprocent for statslige bygninger medregne nye bygninger, der benyttes og ejes som erstatning for bestemte statslige bygninger, der er nedrevet inden for de to foregående år, eller bygninger, der er solgt, nedrevet eller taget ud af brug inden for de to foregående år på grund af mere intensiv brug af andre bygninger.

5. Med henblik på stk. 1 udarbejder og offentliggør medlemsstaterne senest den 31. december 2013 en fortegnelse over opvarmede og/eller afkølede statslige bygninger med et samlet nettoetageareal på mere end 500 m² og fra den 9. juli 2015 på mere end 250 m², undtagen bygninger fritaget på grundlag af stk. 2. Fortegnelsen skal indeholde følgende oplysninger:

- a) etagearealet i m², og
- b) den enkelte bygnings energimæssige ydeevne eller relevante energidata.

6. Med forbehold af artikel 7 i direktiv 2010/31/EU kan medlemsstaterne vælge en alternativ tilgang til nærværende artikels stk. 1-5, hvorved de træffer andre omkostningseffektive foranstaltninger, herunder gennemgribende renoveringer og

foranstaltninger til ændring af beboernes adfærd, med henblik på senest i 2020 at opnå energibesparelser i relevante bygninger, der ejes og benyttes af statsforvaltningen, som mindst svarer til det, der kræves i henhold til stk. 1, idet der aflægges rapport på årsbasis.

I forbindelse med den alternative tilgang kan medlemsstaterne foretage et skøn over de energibesparelser, som stk. 1-4 ville give, ved anvendelse af passende standardværdier for energiforbruget for referencebygninger tilhørende statsforvaltningen før og efter renovering og ifølge skøn over bygningsmassens areal. Kategorierne af referencebygninger tilhørende statsforvaltningen skal være repræsentative for bygningsmassen for sådanne bygninger.

Medlemsstater, der benytter den alternative tilgang, underretter senest den 31. december 2013 Kommissionen om de alternative foranstaltninger, de påtænker at vedtage, og dokumenterer, hvordan de vil opnå en tilsvarende forbedring i den energimæssige ydeevne for bygninger, der ejes af statsforvaltningen.

7. Medlemsstaterne opfordrer offentlige organer, bl.a. på regionalt og lokalt plan, og offentligtretlige organisationer inden for socialt boligbyggeri til under behørig hensyntagen til deres respektive beføjelser og administrative struktur:

- a) at vedtage en energieffektivitetsplan, fritstående eller som del af en bredere klima- eller miljøplan, med konkrete energispare- og energieffektivitetsmål og foranstaltninger i overensstemmelse med den rolle som forbillede, som statslige bygninger spiller, jf. stk. 1, 5 og 6
- b) at etablere et energiledelsessystem, herunder energisyn, som en del af gennemførelsen af deres plan
- c) når det er hensigtsmæssigt, at benytte energitjenesteselskaber og kontrakter om energimæssig ydeevne til finansiering af renoveringer og gennemføre planer for at bibeholde eller forbedre energieffektiviteten på lang sigt.

Artikel 6

Offentlige organers indkøb

1. Medlemsstaterne sikrer, at statsforvaltningen kun køber produkter, tjenesteydelser og bygninger, der opfylder høje krav til energieffektivitet, for så vidt dette er i overensstemmelse med omkostningseffektivitet, økonomisk gennemførlighed, bæredygtighed generelt, teknisk egnethed samt tilstrækkelig konkurrence, jf. bilag III.

Forpligtelsen i første afsnit finder anvendelse på kontrakter om offentlige organers indkøb af produkter, tjenesteydelser og bygninger, for så vidt sådanne kontrakter har en værdi, som er lig med eller højere end de tærskler, der er fastsat i artikel 7 i direktiv 2004/18/EF.

2. Forpligtelsen i stk. 1 finder kun anvendelse på de væbnede styrkers kontrakter, i det omfang dens anvendelse ikke skaber nogen konflikt med arten af og det primære mål med de væbnede styrkers aktiviteter. Forpligtelsen finder ikke anvendelse på kontrakter om levering af militært materiel som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/81/EF af 13. juli 2009 om samordning af fremgangsmåderne ved ordregivende myndigheders eller ordregiveres indgåelse af visse bygge- og anlægs-, vareindkøbs- og tjenesteydelseskontrakter på forsvars- og sikkerhedsområdet ⁽¹⁾.

3. Medlemsstaterne tilskynder offentlige organer, herunder på regionalt og lokalt niveau, til under behørig hensyntagen til deres respektive beføjelser og administrative struktur og med statsforvaltningen som forbillede kun at købe produkter, tjenesteydelser og bygninger, der opfylder høje krav til energieffektivitet. Medlemsstaterne tilskynder offentlige organer til ved udbud af kontrakter vedrørende tjenesteydelser med et betydeligt energiindhold at vurdere muligheden for at indgå langsigtede kontrakter om energimæssig ydeevne, som fører til langsigtede energibesparelser.

4. Med forbehold af stk. 1 kan medlemsstaterne, når de køber en produktpakke, der som helhed er omfattet af en delegeret retsakt vedtaget i henhold til direktiv 2010/30/EU, kræve, at den samlede energieffektivitet går forud for energieffektiviteten for de enkelte produkter i pakken, ved at købe den produktpakke, der opfylder kriteriet om at tilhøre den højeste energieffektivitetsklasse.

Artikel 7

Ordninger for energispareforpligtelser

1. Hver medlemsstat udarbejder en ordning for energispareforpligtelser. Ordningen skal sikre, at energidistributører og/eller energileverandører i detaileddet, der er udpeget som forpligtede parter i henhold til stk. 4, og som opererer på hver medlemsstats område, når et kumulativt energisparemål i slutanvendelserne senest den 31. december 2020, jf. dog stk. 2.

Dette mål skal mindst svare til, at alle energidistributører eller alle energileverandører i detaileddet opnår nye besparelser hvert år fra den 1. januar 2014 til den 31. december 2020 på 1,5 % af det årlige energisalg til slutkunder målt i mængder i gennemsnit over den seneste treårsperiode forud for den 1. januar 2013. Energisalg målt i mængder, der anvendes til transport, kan helt eller delvis udelukkes fra denne beregning.

Medlemsstaterne beslutter, hvordan den beregnede mængde af nye besparelser som omhandlet i andet afsnit skal fordeles over perioden.

2. Med forbehold af stk. 3 kan hver medlemsstat:

a) udføre den beregning, der kræves i henhold til stk. 1, andet afsnit, under anvendelse af satsen 1 % i 2014 og 2015, 1,25 % i 2016 og 2017 og 1,5 % i 2018, 2019 og 2020

b) udelukke hele eller en del af salget målt i mængder af energi, der anvendes i de industrielle aktiviteter, som er opført i bilag I til direktiv 2003/87/EF, fra beregningen

c) tillade, at energibesparelser, som opnås i energiomdannelses-sektoren samt i distributions- og transmissionssektorerne, herunder effektiv fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur, som følge af gennemførelsen af kravene i artikel 14, stk. 4, artikel 14, stk. 5, litra b), og artikel 15, stk. 1-6 og stk. 9, medregnes i den mængde af energibesparelser, der kræves i henhold til stk. 1, og

d) medregne energibesparelser fra individuelle foranstaltninger gennemført siden den 31. december 2008, der fortsat har virkninger i 2020, og som kan måles og verificeres, i den mængde af energibesparelser, der kræves i henhold til stk. 1.

3. Anvendelsen af stk. 2 må ikke føre til en reduktion på over 25 % af den mængde af energibesparelser, der er omhandlet i stk. 1. Medlemsstater, der benytter sig af stk. 2, underretter Kommissionen herom senest den 5. juni 2014 og vedlægger de elementer anført i stk. 2, som skal anvendes, og en beregning, som viser deres virkning på den mængde af energibesparelser, der er omhandlet i stk. 1.

4. Med forbehold af beregningen af energibesparelser til brug for målet i overensstemmelse med stk. 1, andet afsnit, udpeger hver medlemsstat, med henblik på stk. 1, første afsnit, og på grundlag af objektive og ikkediskriminerende kriterier, forpligtede parter blandt energidistributører og/eller energileverandører i detaileddet, der opererer på dens område, og som kan omfatte distributører eller detailforhandlere af brændstof til transport, der opererer på dens område. Den mængde af energibesparelser, der kræves for at opfylde forpligtelsen, skal de forpligtede parter opnå hos slutkunder, som medlemsstaten, når det anses for nødvendigt, har udpeget, uafhængigt af beregningen foretaget i medfør af stk. 1, eller, hvis medlemsstaterne beslutter det, ved hjælp af certificerede besparelser fra andre parter som beskrevet i stk. 7, litra b).

5. Medlemsstaterne udtrykker mængden af energibesparelser, der kræves af hver af de forpligtede parter, som enten endeligt energiforbrug eller primærenergiforbrug. Den metode, der vælges til at udtrykke den krævede mængde energibesparelser, anvendes også til at beregne de besparelser, de forpligtede parter hævder at have opnået. Konverteringsfaktorerne i bilag IV finder anvendelse.

⁽¹⁾ EUT L 216 af 20.8.2009, s. 76.

6. Medlemsstaterne sikrer sig, at de besparelser, der hidrører fra nærværende artikels stk. 1, 2 og 9 samt artikel 20, stk. 6, beregnes i overensstemmelse med bilag V, punkt 1 og 2. De indfører måle-, kontrol- og verifikationssystemer, som indebærer, at mindst en statistisk signifikant andel og en repræsentativ prøve af de foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, der er iværksat af de forpligtede parter, verificeres. Denne måling, kontrol og verifikation gennemføres uafhængigt af de forpligtede parter.

7. Inden for rammerne af ordningen for energispareforpligtelser kan medlemsstaterne:

- a) medtage krav med socialt sigte i de spareforpligtelser, de indfører, herunder ved at kræve, at en del af energieffektivitetsforanstaltningerne som en prioritet gennemføres i husholdninger, der er berørt af energifattigdom, eller i socialt boligbyggeri
- b) tillade de forpligtede parter at medregne certificerede energibesparelser, der er opnået af leverandører af energitjenester eller andre tredjeparter, i opgørelsen over deres opfyldelse af forpligtelsen, bl.a. når de forpligtede parter fremmer foranstaltninger gennem andre organer, som staten har godkendt, eller gennem offentlige myndigheder, som kan omfatte, men ikke behøver omfatte formelle partnerskaber, og som kan være kombineret med andre finansieringskilder. Tillader medlemsstaterne dette, sikrer de, at der er en godkendelsesproces, der er klar, gennemskuelig og åben for alle markedsaktører, og som sigter mod at minimere omkostningerne ved certificering
- c) tillade de forpligtede parter at medregne besparelser opnået i et givet år, som om de var opnået i et af de fire foregående eller tre efterfølgende år.

8. Medlemsstaterne offentliggør én gang om året de energibesparelser, der er opnået af hver af de forpligtede parter, eller af hver underkategori af de forpligtede parter, og samlet set under ordningen.

Medlemsstaterne sikrer, at de forpligtede parter på anmodning indsender:

- a) aggregerede statistiske data om deres slutkunder (med identifikation af væsentlige ændringer i forhold til tidligere indsendte oplysninger), og
- b) aktuelle data om slutkundernes forbrug, herunder efter omstændighederne om belastningsprofiler, kundesegmenter og kundernes geografiske placering, uden at tilsidesætte integriteten og fortroligheden af oplysninger, der er af privat karakter eller forretningsmæssigt følsomme i overensstemmelse med gældende EU-ret.

En sådan anmodning fremsættes højst én gang om året

9. Som alternativ til udarbejdelsen af en ordning for energispareforpligtelser i henhold til stk. 1 kan medlemsstaterne vælge

at træffe andre politiktiltag for at opnå energibesparelser hos slutkunderne, forudsat at disse politiktiltag opfylder kriterierne i stk. 10 og 11. Den årlige mængde nye energibesparelser, der opnås med denne fremgangsmåde, skal svare til den mængde nye energibesparelser, der kræves i henhold til stk. 1, 2 og 3. Såfremt ækvivalensen opretholdes, kan medlemsstaterne kombinere ordninger for energispareforpligtelser med alternative politiktiltag, herunder nationale energieffektivitetsprogrammer.

De politiktiltag, der er omhandlet i første afsnit, kan omfatte, men er ikke begrænset til følgende politiktiltag eller kombinationer heraf:

- a) energi- eller CO₂-afgifter, der har den virkning, at de reducerer energiforbruget i slutanvendelserne
- b) finansieringsordninger og -instrumenter eller skattemæssige incitamerter, der fører til anvendelse af energieffektiv teknologi eller energieffektive teknikker og har den virkning, at de reducerer energiforbruget i slutanvendelserne
- c) regler eller frivillige aftaler, der fører til anvendelse af energieffektiv teknologi eller energieffektive teknikker og har den virkning, at de reducerer energiforbruget i slutanvendelserne
- d) standarder og normer, der sigter mod en forbedring af energieffektiviteten for produkter og tjenesteydelser, herunder bygninger og køretøjer, medmindre disse standarder og normer er obligatoriske og finder anvendelse i medlemsstaterne i henhold til EU-retten
- e) energimærkningsordninger bortset fra dem, der er obligatoriske og finder anvendelse i medlemsstaterne i henhold til EU-retten
- f) uddannelse, herunder energirådgivningsprogrammer, der fører til anvendelse af energieffektiv teknologi eller energieffektive teknikker og har den virkning, at de reducerer energiforbruget i slutanvendelserne.

Medlemsstaterne underretter senest den 5. december 2013 Kommissionen om de politiktiltag, de påtænker at vedtage med henblik på første afsnit og artikel 20, stk. 6, i overensstemmelse med den ramme, der er fastlagt i bilag V, punkt 4, med angivelse af, hvordan den nødvendige mængde besparelser vil blive opnået. I forbindelse med de politiktiltag, der er omhandlet i andet afsnit og i artikel 20, stk. 6, skal denne underretning dokumentere, hvordan kriterierne i stk. 10 i nærværende artikel opfyldes. I forbindelse med andre politiktiltag end dem, der er omhandlet i andet afsnit i nærværende stykke eller i artikel 20, stk. 6, skal medlemsstaterne redegøre for, hvordan et tilsvarende niveau for besparelser, overvågning og verifikation opnås. Kommissionen kan i en periode på tre måneder efter underretningen foreslå ændringer.

10. Med forbehold af stk. 11 gælder følgende kriterier for de politiktiltag, der træffes i henhold til stk. 9, andet afsnit, og artikel 20, stk. 6:

- a) politiktiltagene omfatter mindst to delperioder senest den 31. december 2020 og medfører, at ambitionsniveauet i stk. 1 i nærværende artikel nås
- b) hver bemyndiget parts, deltagende parts eller offentlig gennemførelsesmyndigheds ansvar, alt efter hvad der er relevant, defineres
- c) de energibesparelser, der skal opnås, fastlægges på en gennemsigtig måde
- d) den mængde energibesparelser, der kræves, eller som skal opnås ved hjælp af politiktiltaget, udtrykkes som enten endeligt energiforbrug eller primærenergiforbrug ved hjælp af konverteringsfaktorerne i bilag IV
- e) energibesparelser beregnes efter metoderne og principperne i bilag V, punkt 1 og 2
- f) energibesparelser beregnes efter metoderne og principperne i bilag V, punkt 3
- g) en årsrapport om de opnåede energibesparelser forelægges af de deltagende parter, medmindre det ikke er gennemførligt, og gøres offentligt tilgængelig
- h) overvågning af resultaterne sikres, og passende foranstaltninger planlægges, hvis der ikke gøres tilfredsstillende fremskridt
- i) et kontrolsystem, som også omfatter uafhængig verifikation af en statistisk signifikant andel af foranstaltningerne til forbedring af energieffektiviteten, indføres, og
- j) data om den årlige udviklingstendens for energibesparelser offentliggøres en gang om året.

11. Medlemsstaterne sikrer, at de afgifter, der er omhandlet i stk. 9, andet afsnit, litra a), opfylder kriterierne i stk. 10, litra a), b), c), d), f), h) og j).

Medlemsstaterne sikrer, at de regler og frivillige aftaler, der er omhandlet i stk. 9, andet afsnit, litra c), opfylder kriterierne i stk. 10, litra a), b), c), d), e), g), h), i) og j).

Medlemsstaterne sikrer, at de andre politiktiltag, der er omhandlet i stk. 9, andet afsnit, og de nationale energisparefonde, der er omhandlet i artikel 20, stk. 6, opfylder kriterierne i stk. 10, litra a), b), c), d), e), h), i) og j).

12. Medlemsstaterne sikrer, at energibesparelser ikke medregnes to gange, når virkningen af politiktiltag eller individuelle foranstaltninger overlapper.

Artikel 8

Energisyn og energiledelsessystemer

1. Medlemsstaterne arbejder for, at alle slutkunder får mulighed for at få udført energisyn af høj kvalitet, der er omkostningseffektive og

- a) udføres på en uafhængig måde af kvalificerede og/eller akkrediterede eksperter i overensstemmelse med kvalifikationskriterier, eller
- b) gennemføres og overvåges af uafhængige myndigheder i henhold til national lovgivning.

De energisyn, der er omhandlet i første afsnit, kan udføres af egne eksperter eller eksperter i udførelse af energisyn, hvis den pågældende medlemsstat har indført en ordning for at sikre og kontrollere deres kvalitet, herunder om nødvendigt en tilfældig årlig udvælgelse af en statistisk signifikant procentdel af alle de energisyn, som de udfører.

For at sikre energisyn og energiledelsessystemer af høj kvalitet fastsætter medlemsstaterne gennemsigtige og ikkediskriminerende minimumskriterier for energisyn i bilag VI.

Energisyn må ikke indeholde bestemmelser, der forhindrer, at resultaterne af energisynene overføres til kvalificerede/akkrediterede leverandører af energitjenester, forudsat kunden ikke gør indsigelse.

2. Medlemsstaterne tilrettelægger programmer for at tilskynde SMV'er til at få foretaget energisyn og den efterfølgende gennemførelse af anbefalingerne fra disse energisyn.

På grundlag af gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier og med forbehold af de EU-retlige regler om statsstøtte kan medlemsstaterne indføre støtteordninger for SMV'er, herunder hvis de har indgået frivillige aftaler, for at dække omkostningerne ved et energisyn og gennemførelsen af meget omkostningseffektive anbefalinger fra energisynene, hvis de foreslåede foranstaltninger gennemføres.

Medlemsstaterne gør bl.a. gennem deres respektive repræsentative organisationer SMV'er opmærksom på konkrete eksempler, der viser, hvordan energiledelsessystemer kunne gavne deres forretning. Kommissionen bistår medlemsstaterne ved at støtte udveksling af bedste praksis på dette område.

3. Medlemsstaterne tilrettelægger også programmer for at øge bevidstheden blandt husholdninger om fordelene ved sådanne energisyn gennem passende rådgivningstjenester.

Medlemsstaterne fremmer programmer for uddannelse af eksperter i udførelse af energisyn med henblik på at sikre et tilstrækkeligt antal disponible eksperter.

4. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der ikke er SMV'er, får foretaget energisyn på en uafhængig og omkostningseffektiv måde af kvalificerede og/eller akkrediterede eksperter, eller at energisynene gennemføres og overvåges af uafhængige myndigheder i henhold til national lovgivning senest den 5. december 2015 og derefter som minimum hvert fjerde år beregnet fra datoen for det foregående energisyn.

5. Energisyn anses for at opfylde kravene i stk. 4, når de udføres på en uafhængig måde, på grundlag af minimumskriterier i bilag VI, og gennemføres inden for rammerne af frivillige aftaler indgået mellem de berørte parter organisationer og et udpeget organ, som den berørte medlemsstat eller Kommissionen overvåger, eller andre organer, til hvem de kompetente myndigheder har uddelegeret det pågældende ansvar.

Adgangen for markedsdeltagere, der tilbyder energitjenester, baseres på gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier.

6. Virksomheder, der ikke er SMV'er, og som indfører et energi- eller miljøledelsessystem, som er certificeret af et uafhængigt organ i overensstemmelse med de relevante europæiske eller internationale standarder, fritages for kravene i stk. 4, forudsat at medlemsstaterne sikrer, at det pågældende ledelsessystem omfatter et energisyn på grundlag af minimumskriterierne i bilag VI.

7. Energisyn kan stå alene eller indgå i en bredere miljørevision. Medlemsstaterne kan kræve, at en vurdering af den tekniske og økonomiske gennemførlighed af tilslutningen til et eksisterende eller planlagt fjernvarme- eller fjernkølenet skal være en del af energisynet.

Med forbehold af de EU-retlige regler om statsstøtte kan medlemsstaterne indføre incitaments- og støtteordninger med henblik på gennemførelse af anbefalingerne fra energisyn og lignende foranstaltninger.

Artikel 9

Måling

1. Medlemsstaterne sørger for, at slutkunder i forbindelse med forbrug af elektricitet, naturgas, fjernvarme, fjernkøling samt varmt brugsvand, så vidt det er teknisk muligt og økonomisk fornuftigt og står i et rimeligt forhold til de potentielle energibesparelser, udstyres med individuelle målere til en konkurrencedygtig pris, som nøjagtigt afspejler slutkunders faktiske energiforbrug og angiver det faktiske forbrugstidspunkt.

En sådan individuel måler til konkurrencedygtig pris stilles altid til rådighed, når:

- a) en eksisterende måler udskiftes, medmindre dette ikke er teknisk muligt eller ikke er omkostningseffektivt i forhold til den anslåede potentielle energibesparelse på lang sigt
- b) der oprettes en ny forbindelse i en ny bygning, eller der foretages større renoveringsarbejder i en bygning, jf. direktiv 2010/31/EU.

2. Såfremt og i det omfang medlemsstaterne gennemfører intelligente målersystemer og indfører intelligente målere for naturgas og/eller elektricitet i henhold til direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF:

- a) sikrer de sig, at målersystemerne angiver oplysninger om det faktiske forbrugstidspunkt til slutkunderne, og at der tages fuldt hensyn til målsætningerne om energieffektivitet og slutkundefordele, når der fastsættes mindstekrav til målerfunktioner og forpligtelser for markedsdeltagere
- b) sikrer de sig de intelligente måleres og datakommunikationens sikkerhed samt beskyttelse af slutkundernes privatliv i overensstemmelse med EU-lovgivningen om databeskyttelse og beskyttelse af privatlivets fred
- c) kræver de på elområdet og på slutkunders anmodning, at måleroperatørerne sikrer, at måleren eller målerne kan registrere el, der sendes ud i elnettet fra slutkunders lokaler
- d) sikrer de, at der, hvis slutkunderne anmoder om dette, stilles måledata om deres produktion og forbrug af el til rådighed for dem eller en tredjemand, der handler på vegne af slutkunden, i et letforståeligt format, som de kan bruge til at sammenligne aftaler på et ensartet grundlag
- e) kræver de, at der gives passende rådgivning og information til kunderne på tidspunktet for installationen af intelligente målere, navnlig vedrørende deres fulde potentiale med hensyn til administration af måleraflæsning og overvågning af energiforbruget.

3. Leveres opvarmning og køling eller varmt vand til en bygning fra et fjernvarmenet eller fra en central kilde, der betjener flere bygninger, installeres en varme- eller varmtvandsmåler ved varmeveksleren eller på leveringsstedet.

I ejendomme med flere lejligheder og bygninger til flere formål med en central varme- og kølekilde eller forsyning fra et fjernvarmenet eller fra en central kilde, der betjener flere bygninger, installeres der senest den 31. december 2016 individuelle forbrugsmålere, der måler forbruget af varme eller køling eller varmt vand i hver enhed, hvis det er teknisk gennemførligt og omkostningseffektivt. Er det ikke teknisk gennemførligt eller omkostningseffektivt at benytte individuelle målere til at måle varmemeforbruget, anvendes der individuelle varmemefordelingsmålere til at måle varmemeforbruget i hver radiator, medmindre den pågældende medlemsstat godtgør, at installationen af sådanne varmemefordelingsmålere ikke vil være omkostningseffektiv. I disse tilfælde kan der overvejes alternative omkostningseffektive metoder til måling af varmemeforbruget.

Anvender ejendomme med flere lejligheder fjernvarme eller fjernkøling, eller er egne fælles varme- eller kølesystemer til sådanne ejendomme almindelige, kan medlemsstaterne for at sikre gennemsigtig og nøjagtig beregning af det individuelle forbrug indføre gennemsigtige regler for fordelingen af omkostningerne til varme- eller varmtvandsforbruget i sådanne ejendomme. Reglerne skal, når det er relevant, omfatte retningslinjer for metoden til fordeling af omkostningerne til varme og/eller varmt vand som følger:

- a) varmt vand til husholdningsbehov
- b) varme fra ejendommens installation og med henblik på opvarmning af fællesarealer (hvis trapper og gange er udstyret med radiatorer)
- c) til opvarmning af lejligheder.

Artikel 10

Faktureringsoplysninger

1. Har slutkunderne ikke intelligente målere som omhandlet i direktiv 2009/72/EF og direktiv 2009/73/EF, sikrer medlemsstaterne, hvis det er teknisk muligt og økonomisk begrundet, senest den 31. december 2014, at faktureringsoplysningerne er nøjagtige og bygger på det faktiske forbrug, jf. bilag VII, punkt 1.1, i alle de sektorer, der er omfattet af nærværende direktiv, herunder energidistributører, distributionssystemoperatører og energileverandører i detailledet.

Denne forpligtelse kan opfyldes ved at indføre et system, hvor slutkunderne selv regelmæssigt foretager aflæsningen og underretter energileverandøren om aflæsningerne fra deres måler. Kun i de tilfælde, hvor slutkunden ikke har givet meddelelse om måleraflæsning for en given faktureringsperiode, baseres faktureringen på et anslået forbrug eller en fast takst.

2. De målere, der installeres i overensstemmelse med direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF, skal muliggøre nøjagtig fakturering baseret på faktisk forbrug. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne har mulighed for let adgang til supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug, der giver dem mulighed for selv at foretage detaljeret kontrol.

Supplerende oplysninger om hidtidigt forbrug skal omfatte:

- a) de samlede oplysninger for mindst de foregående tre år eller perioden siden starten på forsyningskontrakten, hvis den er kortere. Oplysningerne skal svare til de perioder, for hvilke der er fremskaffet hyppige faktureringsoplysninger, og
- b) detaljerede oplysninger om forbrugstidspunktet for en hvilken som helst dag, uge eller måned og et hvilket som helst år. Disse oplysninger stilles til rådighed for slutkunden via internettet eller målergrænsefladen for en periode på mindst de foregående 24 måneder eller perioden siden starten på forsyningskontrakten, hvis den er kortere.

3. Uanset om der er installeret intelligente målere:

- a) skal medlemsstaterne kræve, at i det omfang der foreligger oplysninger om slutkundernes energifakturering og hidtidige forbrug, stilles de på slutkundens anmodning til rådighed for en leverandør af energitjenester, der er udpeget af slutkunden
- b) skal medlemsstaterne sikre, at slutkunderne får mulighed for at vælge elektroniske faktureringsoplysninger og fakturaer, og at de på anmodning modtager en klar og letforståelig redegørelse for, hvordan deres faktura er fremkommet, navnlig hvis fakturaer ikke er baseret på det faktiske forbrug
- c) skal medlemsstaterne sikre, at fakturaen ledsages af relevante oplysninger, der giver slutkunderne en samlet oversigt over de aktuelle energiomkostninger, jf. bilag VII
- d) kan medlemsstaterne fastsætte, at oplysningerne på disse fakturaer på slutkundens anmodning ikke skal anses for at udgøre en betalingsanmodning. I sådanne tilfælde sikrer medlemsstaterne, at leverandører af energikilder tilbyder fleksible ordninger for faktiske betalinger
- e) skal medlemsstaterne kræve, at oplysninger om og overslag over energiomkostninger rettidigt gives til forbrugerne efter anmodning og i et letforståeligt format, som de kan bruge til at sammenligne aftaler på et ensartet grundlag.

Artikel 11

Omkostninger ved adgang til målings- og faktureringsoplysninger

1. Medlemsstaterne sikrer, at slutkunderne gratis modtager alle deres fakturaer og faktureringsoplysninger for energiforbrug, og at slutkunderne også på passende vis har gratis adgang til deres forbrugsoplysninger.

2. Uanset stk. 1 skal fordelingen af omkostningerne ved faktureringsoplysninger for individuelt forbrug af varme og køling i ejendomme med flere lejligheder og bygninger til flere formål, jf. artikel 9, stk. 3, gennemføres på nonprofitbasis. Omkostninger som følge af overdragelsen af denne opgave til en tredjepart såsom en tjenesteleverandør eller den lokale energileverandør, som omfatter måling og fordeling af samt redegørelse for det faktiske individuelle forbrug i sådanne ejendomme, kan overføres til slutkunderne, for så vidt sådanne omkostninger er rimelige.

Artikel 12

Program for forbrugeroplysning og styrkelse af forbrugernes stilling

1. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at fremme og lette en effektiv brug af energi hos små energikunder, herunder private kunder. Disse foranstaltninger kan være en del af en national strategi.

2. Med henblik på stk. 1 omfatter disse foranstaltninger et eller flere af elementerne i litra a) eller b):

- a) en række instrumenter og politikker til fremme af adfærd ændring, som kan omfatte:
  - i) skattemæssige incitament
  - ii) adgang til finansiering, tilskud eller subsidier
  - iii) formidling af oplysninger
  - iv) forbilledlige projekter
  - v) arbejdspladsaktiviteter
- b) metoder og midler til at engagere forbrugere og forbrugerorganisationer under den mulige indførelse af intelligente målere via kommunikation af:
  - i) omkostningseffektive og letopnåelige ændringer i energi-anvendelse
  - ii) oplysninger om energieffektivitetsforanstaltninger.

Artikel 13

Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de nationale bestemmelser, der er vedtaget i medfør af artikel 7-11 og artikel 18, stk. 3, og træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de iværksættes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. Medlemsstaterne meddeler senest den 5. juni 2014 Kommissionen disse bestemmelser og meddeler den omgående senere ændringer af betydning for bestemmelserne.

KAPITEL III

EFFEKTIVITET I ENERGIFORSYNINGEN

Artikel 14

Fremme af effektivitet under opvarmning og køling

1. Senest den 31. december 2015 foretager medlemsstaterne en omfattende vurdering af potentialet for at anvende højeffektiv kraftvarmeproduktion og effektiv fjernvarme og fjernkøling, som de meddeler Kommissionen, og som skal indeholde de oplysninger, der er fastsat i bilag VIII. Hvis de allerede har foretaget en tilsvarende vurdering, meddeler de Kommissionen denne.

Den omfattende vurdering skal tage fuldt hensyn til analysen af det nationale potentiale for højeffektiv kraftvarmeproduktion, der udføres i henhold til direktiv 2004/8/EF.

På Kommissionens anmodning ajourføres vurderingen og tilsendes Kommissionen hvert femte år. Kommissionen fremsætter en sådan anmodning mindst ét år inden den pågældende frist.

2. Medlemsstaterne vedtager politikker, der tilskynder til, at der på lokalt og regionalt plan tages behørigt hensyn til potentialet for at anvende systemer til effektiv opvarmning og køling, navnlig dem, der anvender højeffektiv kraftvarmeproduktion. Der tages hensyn til potentialet for at udvikle lokale og regionale varmemarkeder.

3. Med henblik på den vurdering, der er omhandlet i stk. 1, gennemfører medlemsstaterne en cost-benefit-analyse for deres land, der er baseret på klimatiske forhold, økonomisk gennemførlighed og teknisk egnethed, i overensstemmelse med bilag IX, del 1. Cost-benefit-analysen skal kunne lette identifikationen af de mest ressource- og omkostningseffektive løsninger med henblik på at opfylde varme- og kølebehovene. Cost-benefit-analysen kan være en del af en miljøvurdering i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/42/EF af 27. juni 2001 om vurdering af bestemte planer og programmers indvirkning på miljøet ⁽¹⁾.

4. Identificerer vurderingen, der er omhandlet i stk. 1, og analysen, der er omhandlet i stk. 3, et potentiale for anvendelse af højeffektiv kraftvarmeproduktion og/eller effektiv fjernvarme og fjernkøling, hvor fordelene er større end omkostningerne, træffer medlemsstaterne passende foranstaltninger for at udvikle en effektiv fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur og/eller åbne for udvikling af højeffektiv kraftvarmeproduktion og anvendelse af opvarmning og køling fra spildvarme og vedvarende energikilder i overensstemmelse med stk. 1, 5 og 7.

Identificerer vurderingen, der er omhandlet i stk. 1 og analysen, der er omhandlet i stk. 3, ikke et potentiale, hvis fordele er større end omkostningerne, herunder de administrative omkostninger ved at gennemføre den cost-benefit-analyse, der er omhandlet i stk. 5, kan den pågældende medlemsstat fritage anlæg for kravene i nævnte stykke.

5. Medlemsstaterne sikrer, at der gennemføres en cost-benefit-analyse i overensstemmelse med bilag IX, del 2, efter den 5. juni 2014, når:

- a) et nyt termisk kraftværk med en samlet indfyret termisk effekt på mere end 20 MW planlægges opført, for at vurdere omkostningerne og fordelene ved at sikre anlæggets drift som et højeffektivt kraftvarmeverk

⁽¹⁾ EFT L 197 af 21.7.2001, s. 30.

- b) et eksisterende termisk kraftværk med en samlet indfyret termisk effekt på mere end 20 MW får foretaget en omfattende renovering, for at vurdere omkostningerne og fordelene ved at omstille det til højeffektiv kraftvarmeproduktion
- c) et industrianlæg med en samlet indfyret termisk effekt på mere end 20 MW, der frembringer spildvarme på et nyttigt temperaturniveau, planlægges opført eller får foretaget en omfattende renovering, for at vurdere omkostningerne og fordelene ved at udnytte spildvarmen til at tilfredsstille en økonomisk begrundet efterspørgsel, herunder gennem kraftvarmeproduktion, og ved at koble dette anlæg til et fjernvarme- og fjernkølenet
- d) et nyt fjernvarme- og fjernkølenet planlægges opført, eller et nyt energiproduktionsanlæg med en samlet indfyret termisk effekt på mere end 20 MW planlægges opført i et eksisterende fjernvarme- og fjernkølenet, eller et sådant eksisterende anlæg skal have foretaget en omfattende renovering, for at vurdere omkostningerne og fordelene ved at udnytte spildvarmen fra nærliggende industrianlæg.

Installationen af udstyr til opsamling af kuldioxid produceret af et fyringsanlæg med henblik på at lagre det geologisk som fastsat i direktiv 2009/31/EF anses ikke for at være renovering i henhold til dette stykkes litra b), c) og d).

Medlemsstaterne kan kræve, at den cost-benefit-analyse, der er omhandlet i litra c) og d), gennemføres i samarbejde med de virksomheder, der har ansvaret for driften af fjernvarme- og fjernkølenettet.

6. Medlemsstaterne kan fritage følgende for kravene i stk. 5:

- a) de spidsbelastnings- og backupanlæg til elproduktion, der efter planen skal være i drift mindre end 1 500 driftstimer om året som rullende gennemsnit over en femårsperiode, på baggrund af en verifikationsprocedure fastlagt af medlemsstaterne, der skal sikre, at dette fritagelseskriterium opfyldes
- b) atomkraftværker
- c) anlæg, der skal placeres tæt på en geologisk lagringslokalitet med godkendelse i henhold til direktiv 2009/31/EF.

Medlemsstaterne kan også fastsætte tærskelværdier udtrykt som mængden af tilgængelig nyttig spildvarme, efterspørgslen efter varme eller afstanden mellem industrianlæggene og fjernvarmenettene for at fritage individuelle anlæg fra bestemmelserne i stk. 5, litra c) og d).

Medlemsstaterne underretter Kommissionen om fritagelser vedtaget i medfør af nærværende stykke senest den

31. december 2013 og derefter om eventuelle senere ændringer af dem.

7. Medlemsstaterne vedtager bevillingskriterier som omhandlet i artikel 7 i direktiv 2009/72/EF eller tilsvarende tilladelseskriterier for at:

- a) tage hensyn til resultatet af den omfattende vurdering, der er omhandlet i stk. 1
- b) sikre, at kravene i stk. 5 opfyldes, og
- c) tage hensyn til resultatet af cost-benefit-analysen, der er omhandlet i stk. 5.

8. Medlemsstaterne kan fritage individuelle anlæg for i henhold til bevillings- og tilladelseskriterierne, der er omhandlet i stk. 7, at skulle gennemføre de muligheder, hvis fordele er større end omkostningerne, hvis det af retlige, ejendomsretlige eller finansielle grunde er strengt nødvendigt. I disse tilfælde fremsender medlemsstaten senest tre måneder efter at have truffet sin afgørelse en begrundet meddelelse herom til Kommissionen.

9. Stk. 5, 6, 7 og 8 i denne artikel finder anvendelse på anlæg, der omfattes af direktiv 2010/75/EU, uden at det berører kravene i nævnte direktiv.

10. Medlemsstaterne sikrer, at oprindelsen af elektricitet produceret ved højeffektiv kraftvarmeproduktion kan garanteres ved hjælp af objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, som hver medlemsstat fastsætter på grundlag af de harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, der er nævnt i bilag II, litra f). De sikrer, at denne oprindelsesgaranti opfylder de krav og mindst indeholder de oplysninger, der er anført i bilag X. Medlemsstaterne anerkender gensidigt hinandens oprindelsesgarantier, udelukkende som bevis for de i dette stykke omhandlede oplysninger. En eventuel afvisning af at anerkende en oprindelsesgaranti som et sådant bevis — særlig af grunde, der vedrører forebyggelse af svig — skal bygge på objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om en sådan afvisning og om dens begrundelse. Hvis en medlemsstat afviser at anerkende en oprindelsesgaranti, kan Kommissionen træffe afgørelse om at tvinge den pågældende medlemsstat til at anerkende den, navnlig under hensyn til objektive, gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier, som ligger til grund for anerkendelsen.

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med nærværende direktivs artikel 23 for at revidere de harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, der på grundlag af direktiv 2004/8/EF er fastsat ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse 2011/877/EU ⁽¹⁾, senest den 31. december 2014.

⁽¹⁾ EUT L 343 af 23.12.2011, s. 91.

11. Medlemsstaterne sikrer, at det er en forudsætning for eventuel støtte til kraftvarmeproduktion, at elproduktionen foregår på højeffektive kraftvarmeværker, og at spildvarmen faktisk udnyttes til at opnå primærenergibesparelser. Statsstøttere reglerne finder anvendelse på offentlig støtte til kraftvarmeproduktion og til fjernvarmeproduktion og -net, hvor det er relevant.

Artikel 15

Energiomformning, -transmission og -distribution

1. Medlemsstaterne sikrer, at nationale energitilsynsmyndigheder under udførelsen af de tilsynsopgaver, der er anført i direktiv 2009/72/EF og 2009/73/EF, tager behørigt hensyn til energieffektiviteten i deres beslutninger vedrørende driften af gas- og elinfrastrukturen.

Medlemsstaterne sikrer navnlig, at nationale energitilsynsmyndigheder gennem fastsættelse af nettakster og -regler inden for rammerne af direktiv 2009/72/EF og under hensyntagen til omkostningerne og fordelene ved hver foranstaltning tilskynder netoperatørerne til at stille systemtjenester til rådighed for brugerne af nettet, som gør det muligt for dem at gennemføre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten som led i den fortsatte udbygning af intelligente net.

Sådanne systemtjenester kan fastlægges af systemoperatøren og må ikke have negative virkninger for systemets sikkerhed.

For så vidt angår el sikrer medlemsstaterne, at netregulering og nettakster opfylder kriterierne i bilag XI under hensyntagen til de retningslinjer og regler, der er udarbejdet i henhold til forordning (EF) nr. 714/2009.

2. Medlemsstaterne sikrer senest den 30. juni 2015, at:

- a) der er foretaget en vurdering af potentialet for energieffektivitet i deres gas- og elinfrastruktur, navnlig med hensyn til transmission, distribution, laststyring og interoperabilitet, samt tilslutning til energiproduktionsanlæg, herunder adgangsmuligheder for mikroenergiproduktionsanlæg
- b) der er udpeget konkrete foranstaltninger og investeringer med henblik på indførelse af omkostningseffektive forbedringer af energieffektiviteten i netinfrastrukturen med en tidsplan for deres indførelse.

3. Medlemsstaterne kan tillade, at der ved netbunden energitransmission og -distribution indføres komponenter i ordninger og takststrukturer med socialt sigte, såfremt eventuelle forstyrrelser af transmissions- og distributionssystemet begrænses mest muligt og ikke er ude af proportioner med det sociale sigte.

4. Medlemsstaterne sørger for at fjerne incitamentet i transmissions- og distributionstaksterne, der er skadelige for den samlede effektivitet (herunder energieffektivitet) af produktionen, transmissionen, distributionen og forsyningen af elektricitet, eller som kan hindre deltagelse af efterspørgselsreaktion på balanceringsmarkeder og inden for indkøb af hjælpeydelse. Medlemsstaterne sikrer, at netoperatører gives incitamentet til at forbedre effektiviteten i udformningen og driften af infrastrukturen, og at takster inden for rammerne af direktiv 2009/72/EF gør det muligt for leverandører at forbedre forbrugernes inddragelse i systemeffektiviteten, herunder efterspørgselsreaktion, afhængig af de nationale forhold.

5. Uden at det berører artikel 16, stk. 2, i direktiv 2009/28/EF og under hensyntagen til artikel 15 i direktiv 2009/72/EF og behovet for at sikre kontinuitet i varmforsyningen, sikrer medlemsstaterne, med forbehold af krav vedrørende opretholdelse af nettets pålidelighed og sikkerhed, ud fra gennemsigtige og ikkediskriminerende kriterier fastlagt af de kompetente nationale myndigheder, at transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører, når de er ansvarlige for lastfordeling mellem elproduktionsanlæg inden for deres område:

- a) garanterer transmission og distribution af elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion
- b) yder prioriteret eller garanteret adgang til nettet for elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion
- c) ved lastfordeling mellem elproduktionsanlæg giver forrang til elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion, for så vidt som den sikre drift af det nationale elektricitetssystem tillader det.

Medlemsstaterne sikrer, at reglerne for klassificering af de forskellige adgangs- og lastfordelingsprioriteter i deres elektricitetssystemer forklares udførligt og offentliggøres. Når medlemsstaterne giver prioriteret adgang eller forrang ved lastfordeling til højeffektiv kraftvarmeproduktion, kan de foretage klassificeringer mellem og inden for forskellige typer vedvarende energi og højeffektiv kraftvarmeproduktion, og de skal under alle omstændigheder sikre, at den prioriterede adgang for eller forrangen ved lastfordeling til energi fra variable vedvarende energikilder ikke hæmmes.

Ud over de forpligtelser, der er fastsat i første afsnit, skal transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører opfylde kravene i bilag XII.

Medlemsstaterne kan særligt lette tilkobling af el produceret ved højeffektiv kraftvarmeproduktion fra små kraftvarmeheder og mikrokraftvarmeheder til forsyningsnettet. Medlemsstaterne træffer om nødvendigt foranstaltninger for at tilskynde netværksoperatører til at indføre en enkel »installér og informér«-anmeldelsesprocedure i forbindelse med installation af mikrokraftvarmeheder for at forenkle og forkorte godkendelsesproceduren for privatpersoner og montører.

6. Med forbehold af kravene til opretholdelse af nettets pålidelighed og sikkerhed tager medlemsstaterne passende skridt til at sikre, at operatører af højeffektive kraftvarmeheder kan tilbyde balanceringsydelser og andre driftsmæssige ydelser på transmissionssystemoperatør- eller distributionssystemoperatørniveau, hvis det teknisk og økonomisk er gennemførligt med det højeffektive kraftvarmeanlægs driftform. Transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører sikrer, at sådanne ydelser indgår i en tilbudsproces, der er gennemsigtig, ikkediskriminerende og åben for granskning.

I relevante tilfælde kan medlemsstaterne kræve, at transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører tilskynder til placering af højeffektiv kraftvarmeproduktion tæt på områder med efterspørgsel ved at nedsætte tilslutningsafgifterne og afgifterne for brug af systemet.

7. Medlemsstaterne kan tillade, at producenter af el fra højeffektiv kraftvarmeproduktion, der ønsker tilslutning til elforsyningsnettet, sender tilslutningsarbejdet i udbud.

8. Medlemsstaterne sikrer, at nationale energitilsynsmyndigheder tilskynder til, at ressourcer på efterspørgselssiden, såsom efterspørgselsreaktion, sideløbende med leverandørerne deltager på engros- og detailmarkederne.

Med forbehold af tekniske begrænsninger i forbindelse med netforvaltning sikrer medlemsstaterne, at transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører ved opfyldelse af krav til balancerings- og hjælpeydelser behandler udbydere af efterspørgselsreaktion, herunder aggregatorer, på en ikkediskriminerende måde på baggrund af deres tekniske kapacitet.

Med forbehold af tekniske begrænsninger i forbindelse med netforvaltning fremmer medlemsstaterne efterspørgselsreaktionens adgang til og deltagelse på markeder for balancerings og reserver samt andre systemtjenester, bl.a. ved at kræve, at nationale energitilsynsmyndigheder eller, hvis deres nationale reguleringsordninger kræver det, transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører i tæt samarbejde med leverandører og forbrugere af efterspørgselstjenester fastsætter tekniske specifikationer for deltagelse på disse markeder på grundlag af disse marketers tekniske krav og kapacitet til efterspørgselsreaktion. Sådanne specifikationer omfatter aggregatorers deltagelse.

9. Ved indberetning i henhold til direktiv 2010/75/EU og med forbehold af nævnte direktivs artikel 9, stk. 2, overvejer medlemsstaterne at medtage oplysninger om energieffektivitets-

niveauet for anlæg, der foretager forbrænding af brændstoffer med en samlet nominel indfyret termisk effekt på 50 MW eller derover i lyset af de relevante bedste tilgængelige teknikker, der er udviklet i medfør af direktiv 2010/75/EU og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/1/EF af 15. januar 2008 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening⁽¹⁾.

Medlemsstaterne kan tilskynde driftsledere for anlæg, der er omhandlet i første afsnit, til at øge deres gennemsnitlige årlige nettodriftshastigheder.

KAPITEL IV

HORISONTALE BESTEMMELSER

Artikel 16

Kvalifikations-, akkrediterings- og attesteringsordninger

1. Finder en medlemsstat, at det nationale niveau af teknisk kompetence, objektivitet og pålidelighed er utilstrækkeligt, sikrer den, at attesterings- og/eller akkrediteringsordninger og/eller tilsvarende kvalifikationsordninger, herunder om nødvendigt passende uddannelsesprogrammer, senest den 31. december 2014 bliver eller er til rådighed for leverandører af energitjenester, energisyn, ansvarlige for energistyringen og montører af energirelaterede bygningsdele, jf. definitionen i artikel 2, nr. 9), i direktiv 2010/31/EU.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de ordninger, der er omhandlet i stk. 1, skaber gennemsigtighed for forbrugerne, er pålidelige og bidrager til de nationale energieffektivitetsmål.

3. Medlemsstaterne offentliggør de i stk. 1 omhandlede attesterings- og/eller akkrediteringsordninger eller tilsvarende kvalifikationsordninger og samarbejder indbyrdes og med Kommissionen om sammenligning og anerkendelse af ordningerne.

Medlemsstaterne træffer i overensstemmelse med artikel 18, stk. 1, passende foranstaltninger for at gøre forbrugerne opmærksom på, at kvalifikations- og eller attesteringsordninger er til rådighed.

Artikel 17

Information og uddannelse

1. Medlemsstaterne sikrer, at oplysninger om tilgængelige energieffektivitetsmekanismer og økonomiske og juridiske rammer er gennemsigtige og udbredes bredt til alle relevante markedsaktører, herunder forbrugere, håndværkere, arkitekter, ingeniører, miljørevisorer og eksperter i udførelse af energisyn samt montører af bygningsdele som defineret i direktiv 2010/31/EU.

Medlemsstaterne tilskynder til, at banker og andre finansielle institutter informeres om mulighederne for at deltage i finansieringen af foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten, herunder gennem oprettelse af offentlig-private partnerskaber.

⁽¹⁾ EUT L 24 af 29.1.2008, s. 8.

2. Medlemsstaterne skaber hensigtsmæssige rammer for, at markedsoperatørerne kan give passende og målrettet oplysning og rådgivning til energiforbrugerne om energieffektivitet.

3. Kommissionen vurderer virkningen af sine foranstaltninger til støtte for udviklingen af platforme, der blandt andet inddrager europæiske organer inden for den sociale dialog i at fremme uddannelsesprogrammer inden for energieffektivitet, og fremmer om nødvendigt yderligere foranstaltninger. Kommissionen støtter de europæiske arbejdsmarkedsparters drøftelser om energieffektivitet.

4. Medlemsstaterne fremmer med interessenters deltagelse, herunder lokale og regionale myndigheder, passende oplysnings-, bevidstgørelses- og uddannelsesinitiativer for at oplyse borgerne om fordelene ved og de praktiske forhold omkring foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten.

5. Kommissionen tilskynder til, at oplysninger om bedste praksis for energieffektivitet i medlemsstaterne udveksles og udbredes bredt.

Artikel 18

Energitjenester

1. Medlemsstaterne fremmer markedet for energitjenester og SMV'ers adgang til det ved at:

- a) udbrede klar og lettilgængelig information om:
  - i) foreliggende energitjenestekontrakter og om de bestemmelser, de bør omfatte for at sikre, at der opnås energibesparelser, og at slutkundernes rettigheder beskyttes
  - ii) finansieringsinstrumenter, incitamenter, tilskud og lån som støtte for energieffektivitetstjenesteprojekter
- b) fremme udviklingen af kvalitetsmærker, der bl.a. udvikles af handelssammenslutninger
- c) offentliggøre og regelmæssigt ajourføre en liste over disponible og kvalificerede og/eller attesterede leverandører af energitjenester og deres kvalifikationer og/eller attesteringer, jf. artikel 16, eller skabe en grænseflade, hvor leverandører af energitjenester kan formidle oplysninger
- d) støtte den offentlige sektor med at tage imod tilbud om energitjenester, navnlig i forbindelse med renovering af bygninger ved at tilvejebringe:
  - i) standardkontrakter i forbindelse med indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne, der mindst omfatter de i bilag XIII anførte punkter
  - ii) oplysninger om bedste praksis vedrørende indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne, herunder, hvis den forefindes, en cost-benefit-analyse på grundlag af en livscyklustilgang

e) forelægge en kvalitativ undersøgelse inden for rammerne af den nationale energieffektivitetshandlingsplan vedrørende den nuværende og fremtidige udvikling af markedet for energitjenester.

2. Medlemsstaterne støtter den korrekte funktion af markedet for energitjenester, om nødvendigt ved:

- a) at identificere og offentliggøre kontaktpunkt(er), hvor slutkunderne kan indhente de i stk. 1 nævnte oplysninger
- b) om nødvendigt at træffe foranstaltninger til at fjerne de reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige hindringer for brugen af indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne og andre energieffektivitetstjenestemodeller med henblik på identificering og/eller gennemførelse af energibesparende foranstaltninger
- c) at overveje at indføre eller tildele en uafhængig mekanisme, f.eks. en ombudsmand, den rolle at sikre, at klager og udenretslig tvistbilæggelse i forbindelse med indgåelse af energitjenestekontrakter behandles effektivt
- d) at gøre det muligt for uafhængige markedsformidlere at spille en rolle med hensyn til at stimulere markedsudviklingen på efterspørgsels- og udbudssiden.

3. Medlemsstaterne sikrer, at energidistributører, distributionssystemoperatører og energileverandører i detaileddet afstår fra enhver aktivitet, der kan hæmme efterspørgslen efter eller leveringen af energitjenester eller andre foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten eller hindre udviklingen af markeder for sådanne tjenester eller foranstaltninger, herunder aktiviteter, der kan holde konkurrenter ude af markedet eller udgøre misbrug af en dominerende stilling.

Artikel 19

Andre foranstaltninger til fremme af energieffektivitet

1. Med forbehold af de grundlæggende principper i medlemsstaternes ejendoms- og lejeret vurderer medlemsstaterne reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige hindringer for energieffektivitet og træffer om nødvendigt passende foranstaltninger for at afvikle dem, navnlig hvad angår:

- a) fordelingen af incitamenter mellem ejer og lejer eller mellem flere ejere af en bygning med henblik på at sikre, at disse parter ikke afholder sig fra at investere i større effektivitet, alene fordi de ikke hver især vil få det fulde udbytte, eller fordi der ikke er regler for, hvordan omkostninger og fordele skal fordeles mellem dem, herunder nationale regler og foranstaltninger, der regulerer beslutningsprocesser i ejendomme med flere ejere

- b) love og reguleringsmæssige bestemmelser samt administrativ praksis for offentlige indkøb og årlig budgettering og regnskabsføring med henblik på at sikre, at de enkelte offentlige organer ikke afholder sig fra at foretage investeringer i forbedring af energieffektiviteten og minimering af de forventede livscyklusomkostninger og fra at benytte indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne og andre mekanismer til tredjepartsfinansiering på langsigtet kontraktlig basis.

Sådanne foranstaltninger til at afvikle hindringer kan omfatte tilvejebringelse af incitament, ophævelse eller ændring af love eller andre retsforskrifter eller vedtagelse af retningslinjer og fortolkende meddelelser eller forenkling af administrative procedurer. Foranstaltningerne kan kombineres med uddannelse i, specifik oplysning om samt teknisk bistand til energieffektivitet.

2. Vurderingen af hindringer og foranstaltninger, jf. stk. 1, indsendes til Kommissionen i den første nationale energieffektivitetshandlingsplan, der er omhandlet i artikel 24, stk. 2. Kommissionen tilskynder i den forbindelse til udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne.

Artikel 20

National energisparefond, finansiering og teknisk støtte

1. Med forbehold af artikel 107 og 108 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde letter medlemsstaterne oprettelsen af finansieringsfaciliteter eller anvendelsen af eksisterende faciliteter til foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten med henblik på at maksimere fordelene ved en flerstrengt finansiering.

2. Kommissionen bistår i givet fald direkte eller gennem de europæiske finansielle institutioner medlemsstaterne med oprettelsen af finansieringsfaciliteter og tekniske støtteordninger med henblik på at øge energieffektiviteten i forskellige sektorer.

3. Kommissionen fremmer udvekslingen af bedste praksis mellem de kompetente nationale eller regionale myndigheder eller organer, f.eks. via årlige møder mellem tilsynsorganerne, offentlige databaser med oplysninger om medlemsstaternes gennemførelse af foranstaltninger samt landesammenligninger.

4. Medlemsstaterne kan oprette en national energisparefond. Formålet med denne fond skal være at støtte nationale initiativer til forbedring af energieffektiviteten.

5. Medlemsstaterne kan tillade, at de forpligtelser, der er fastsat i artikel 5, stk. 1, opfyldes ved årlige bidrag til den nationale energisparefond, der svarer til de investeringer, der er nødvendige for at opfylde disse forpligtelser.

6. Medlemsstaterne kan fastsætte, at forpligtede parter kan opfylde deres forpligtelser i artikel 7, stk. 1, ved at yde et

årligt bidrag til den nationale energisparefond, der svarer til de investeringer, der er nødvendige for at opfylde disse forpligtelser.

7. Medlemsstaterne kan anvende deres indtægter fra de årlige emissionstildelinger i henhold til beslutning nr. 406/2009/EF til udvikling af innovative finansieringsmekanismer til at opfylde målet i artikel 5 om at forbedre bygningers energimæssige ydeevne.

Artikel 21

Konverteringsfaktorer

Konverteringsfaktorerne i bilag IV anvendes ved omregning af energibesparelser til en fælles enhed med henblik på sammenligning, medmindre anvendelse af andre konverteringsfaktorer kan begrundes.

KAPITEL V

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 22

Delegerede retsakter

1. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23 for at revidere de harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, der er omhandlet i artikel 14, stk. 10, andet afsnit.

2. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 23 for at tilpasse værdier, beregningsmetoder, standardkoefficient for primærenergi og krav i bilag I, II, III, IV, V, VII, VIII, IX, X og XII til den tekniske udvikling.

Artikel 23

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 22, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 4. december 2012.

3. Den i artikel 22 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

5. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 22 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

Artikel 24

Evaluering og tilsyn med gennemførelsen

1. Senest den 30. april hvert år fra 2013 aflægger medlemsstaterne rapport om de fremskridt, de har gjort til opfyldelse af de nationale energieffektivitetsmål, jf. bilag XIV, del 1. Rapporten kan udgøre en del af de nationale reformprogrammer, som er omhandlet i Rådets henstilling 2010/410/EU af 13. juli 2010 om overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Unionens økonomiske politikker ⁽¹⁾.

2. Senest den 30. april 2014 og derefter hvert tredje år indsender medlemsstaterne nationale energieffektivitetshandlingsplaner. De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal omfatte væsentlige foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten og forventede og/eller opnåede energibesparelser, herunder besparelser inden for energiforsyning, -transmission og -distribution samt i slutanvendelsen af energi, med henblik på at nå de nationale energieffektivitetsmål, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1. De nationale energieffektivitetshandlingsplaner suppleres med opdaterede skøn over det forventede samlede primærenergiforbrug i 2020 og det forventede primærenergiforbrug i de sektorer, der er angivet i bilag XIV, del 1.

Kommissionen tilvejebringer senest den 31. december 2012 en vejledende model for de nationale energieffektivitetshandlingsplaner. Denne model vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 26, stk. 2. De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal under alle omstændigheder indeholde de oplysninger, der er specificeret i bilag XIV.

3. Kommissionen gennemgår de årlige rapporter og de nationale energieffektivitetshandlingsplaner og vurderer, i hvilket omfang medlemsstaterne har gjort fremskridt med at opfylde de nationale energieffektivitetsmål, der er krævet i medfør af artikel 3, stk. 1, og med at gennemføre dette direktiv. Kommissionen fremsender sin vurdering til Europa-Parlamentet og Rådet. På baggrund af sin vurdering af rapporterne og de nationale energieffektivitetshandlingsplaner kan Kommissionen udstede henstillinger til medlemsstaterne.

4. Kommissionen overvåger, hvilke virkninger gennemførelsen af dette direktiv får for direktiv 2003/87/EF, 2009/28/EF og 2010/31/EU og beslutning nr. 406/2009/EF og for industrisektorerne, især de sektorer, der er udsat for en betydelig risiko for carbon leakage som fastsat i afgørelse 2010/2/EU.

5. Kommissionen undersøger, om der fortsat er behov for muligheden for fritagelser i artikel 14, stk. 6, første gang i forbindelse med vurderingen af den første nationale energieffektivitetshandlingsplan og derefter hvert tredje år. Hvis undersøgelsen viser, at et eller flere kriterier for disse fritagelser ikke længere kan begrundes under hensyntagen til eksistensen af varmebelastning og de fritagne anlægs faktiske driftsvilkår, foreslår Kommissionen passende foranstaltninger.

6. Inden den 30. april hvert år sender medlemsstaterne Kommissionen statistiske oplysninger om den nationale el- og varmeproduktion fra høj- og laveffektiv kraftvarmeproduktion opgjort efter metoden i bilag I og sat i forhold til den samlede varme- og elproduktion. Desuden fremsender de årlige statistikker om varme- og elkapaciteten i kraftvarmeanlæg, om hvilke brændstoffer der anvendes i kraftvarmeanlæggene samt produktions- og kapacitetstal for fjernvarme og fjernkøling sat i forhold til den samlede varme- og elproduktion og -kapacitet. Medlemsstaterne fremsender statistiske oplysninger om, hvilke primærenergi besparelser der er opnået ved udnyttelse af kraftvarmeproduktion opgjort efter metoden i bilag II.

7. Senest den 30. juni 2014 forelægger Kommissionen den vurdering, der er omhandlet i artikel 3, stk. 2, for Europa-Parlamentet og Rådet, om nødvendigt ledsaget af forslag til yderligere foranstaltninger.

8. Kommissionen vurderer effektiviteten af gennemførelsen af artikel 6 senest den 5. december 2015 under hensyn til kravene i direktiv 2004/18/EF, og forelægger en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet. Denne rapport ledsages i givet fald af forslag til yderligere foranstaltninger.

9. Senest den 30. juni 2016 forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af artikel 7. Denne rapport ledsages i givet fald af et lovforslag med et eller flere af følgende formål:

a) at ændre den endelige dato i artikel 7, stk. 1

b) at gennemgå kravene i artikel 7, stk. 1, 2 og 3

c) at fastsætte yderligere fælles krav, navnlig vedrørende de forhold, der er omhandlet i artikel 7, stk. 7.

⁽¹⁾ EUT L 191 af 23.7.2010, s. 28.

10. Senest den 30. juni 2018 vurderer Kommissionen, hvilke fremskridt medlemsstaterne har gjort med at afvikle de reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige hindringer, der er omhandlet i artikel 19, stk. 1. Denne vurdering følges i givet fald op af forslag til yderligere foranstaltninger.

11. Kommissionen gør de i stk. 1 og 2 omhandlede rapporter tilgængelige for offentligheden.

Artikel 25

Onlineplatform

Kommissionen etablerer en onlineplatform for at fremme den praktiske gennemførelse af dette direktiv på nationalt, regionalt og lokalt niveau. Denne platform skal støtte udvekslingen af erfaringer om praksis, benchmarking, netværksaktiviteter og innovativ praksis.

Artikel 26

Udvalgsprocedure

1. Kommissionen består af et udvalg. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Artikel 27

Ændring og ophævelse

1. Direktiv 2006/32/EF ophæves med virkning fra den 5. juni 2014, med undtagelse af artikel 4, stk. 1-4, i og bilag I, III og IV til nævnte direktiv, uden at medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til tidsfristen for direktivets gennemførelse i national ret derved berøres. Artikel 4, stk. 1-4, i og bilag I, III og IV til direktiv 2006/32/EF ophæves med virkning fra den 1. januar 2017.

Direktiv 2004/8/EF ophæves med virkning fra den 5. juni 2014, uden at medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til tidsfristen for dets gennemførelse i national ret derved berøres.

Henvisninger til direktiv 2006/32/EF og 2004/8/EF betragtes som henvisninger til nærværende direktiv og læses i overensstemmelse med sammenligningstabellen i bilag XV.

2. Artikel 9, stk. 1 og 2, i direktiv 2010/30/EU udgår med virkning fra den 5. juni 2014.

3. Direktiv 2009/125/EF ændres således:

1) Følgende betragtning indsættes:

»(35a) I henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/31/EU af 19. maj 2010 om bygningers energimæssige ydeevne (*) skal medlemsstaterne fastsætte krav til energimæssig ydeevne for bygningsdele, der udgør en del af bygningens klimaskærm, og krav til installationer for så vidt angår den samlede energimæssige ydeevne, korrekt installation og passende dimensionering, indstilling og kontrol af de tekniske bygningsinstallationer, der er installeret i eksisterende bygninger. Det er i overensstemmelse med målene i nærværende direktiv, at disse krav under visse omstændigheder kan begrænse installationen af energirelaterede produkter, som er i overensstemmelse med nærværende direktiv og dets gennemførelsesforanstaltninger, forudsat at sådanne krav ikke udgør en urimelig markedshindring.

(*) EUT L 153 af 18.6.2010, s. 13.«

2) Følgende punktum tilføjes i slutningen af artikel 6, stk. 1:

»Dette berører ikke de krav til energimæssig ydeevne og de krav til installationer, som medlemsstaterne har fastsat i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, og artikel 8 i direktiv 2010/31/EU.«

Artikel 28

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 5. juni 2014.

Uanset første afsnit sætter medlemsstaterne de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 4, artikel 5, stk. 1, første afsnit, artikel 5, stk. 5, artikel 5, stk. 6, artikel 7, stk. 9, sidste afsnit, artikel 14, stk. 6, artikel 19, stk. 2, artikel 24, stk. 1, og artikel 24, stk. 2, samt bilag V, punkt 4, inden udløbet af de heri fastsatte frister.

De tilsender straks Kommissionen disse love og bestemmelser.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 29

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 30

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den 25. oktober 2012.

På Europa-Parlamentets vegne

M. SCHULZ

Formand

På Rådets vegne

A. D. MAVROYIANNIS

Formand

BILAG I

GENERELLE PRINCIPPER FOR BEREGNINGEN AF EL FRA KRAFTVARMEPRODUKTION

Del I

Generelle principper

De værdier, der benyttes til beregning af el fra kraftvarmeproduktion, fastsættes på grundlag af den forventede eller faktiske drift af enheden under normale forhold. I forbindelse med mikrokraftvarmeenheder kan beregningen baseres på certificerede værdier.

- a) El produceret ved kraftvarme ansættes til den samlede årlige elproduktion fra enheden målt ved hovedgeneratorernes afgangsklemmer
- i) i kraftvarmeenheder af type b), d), e), f), g) og h), jf. del II, med en af medlemsstaterne fastsat årlig samlet effektivitet på mindst 75 %, og
- ii) i kraftvarmeenheder af type a) og c), jf. del II, med en af medlemsstaterne fastsat årlig samlet effektivitet på mindst 80 %.
- b) I kraftvarmeenheder med en årlig samlet effektivitet på mindre end værdien i litra a), nr. i), (kraftvarmeenheder af type b), d), e), f), g) og h), jf. del II) eller en årlig samlet effektivitet på mindre end værdien i litra a), nr. ii), (kraftvarmeenheder af type a) og c), jf. del II) beregnes kraftvarmeproduktionen efter følgende formel:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} \cdot C$$

hvor:

E_{CHP} er mængden af el fra kraftvarmeproduktion

C er el/varmeforholdet

H_{CHP} er mængden af nyttevarme fra kraftvarmeproduktion (i denne forbindelse beregnet som den samlede varmeproduktion minus al varme, der produceres i separate kedler eller ved udtag af fri damp fra dampgeneratoren før turbinen).

Beregningen af el fra kraftvarmeproduktion skal baseres på det faktiske el/varmeforhold. Hvis det faktiske el/varmeforhold i en kraftvarmeenhed ikke er kendt, kan nedenstående standardværdier benyttes, navnlig i statistisk øjemed, for enheder af type a), b), c), d) og e), jf. del II, men den beregnede kraftvarme-el må ikke være større end enhedens samlede elproduktion:

Type	Standard el/varmeforhold, C
Gasturbine med kombineret cyklus og varmegenvinding	0,95
Dampturbine med modtryksdrift	0,45
Dampturbine med kondensation og dampudtag	0,45
Gasturbine med varmegenvinding	0,55
Forbrændingsmotor	0,75

Hvis medlemsstaterne indfører standardværdier for el/varmeforholdet for enheder af type f), g), h), i), j) og k), jf. del II, skal de offentliggøre dem og give Kommissionen meddelelse herom.

- c) Hvis en del af energiindholdet i det brændsel, der benyttes til kraftvarmeproduktionsprocessen, kan genvindes i kemikalier og genanvendes, kan denne del fratrækkes brændselsforbruget, inden den samlede effektivitet i litra a) og b) beregnes.
- d) Medlemsstaterne kan bestemme el/varmeforholdet som forholdet mellem elektricitet og nyttevarme ved kraftvarmeproduktion ved lavere kapacitet på baggrund af driftsdata for den bestemte enhed.
- e) Medlemsstaterne kan anvende andre indberetningsperioder end et år i forbindelse med beregningerne i henhold til litra a) og b).

Del II

Kraftvarmeteknologier, der er omfattet af dette direktiv

- a) Gasturbine med kombineret cyklus og varmegenvinding
- b) Dampurbine med modtryksdrift
- c) Dampurbine med kondensation og dampudtag
- d) Gasturbine med varmegenvinding
- e) Forbrændingsmotor
- f) Mikroturbiner
- g) Stirlingmotor
- h) Brændselscelle
- i) Dampmaskine
- j) Rankine kredsproces med organisk medium
- k) Anden teknologi eller kombination af teknologier, der falder inden for definitionen i artikel 2, nr. 30).

Ved gennemførelsen og anvendelsen af de generelle principper for beregning af el fra kraftvarmeproduktion skal medlemsstaterne anvende de detaljerede retningslinjer, der er fastsat ved Kommissionens beslutning 2008/952/EF af 19. november 2008 om detaljerede retningslinjer for gennemførelsen og anvendelsen af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/8/EF ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EUT L 338 af 17.12.2008, s. 55.

BILAG II

METODE TIL BESTEMMELSE AF EFFEKTIVITETEN AF KRAFTVARMEPRODUKTIONSPROCESSEN

De værdier, der benyttes til beregning af kraftvarmeproduktionens effektivitet og primærenergibesparelserne, fastsættes på grundlag af den forventede eller faktiske drift af enheden under normale forhold.

a) Højeffektiv kraftvarmeproduktion

Med henblik på dette direktiv skal højeffektiv kraftvarmeproduktion opfylde følgende kriterier:

- Kraftvarmeproduktionen fra kraftvarmeenheder skal føre til primærenergibesparelser beregnet i overensstemmelse med litra b) på mindst 10 % i forhold til referenceværdien for separat produktion af el og varme.
- Produktionen fra små kraftvarmeenheder og mikrokraftvarmeenheder, som giver primærenergibesparelser, kan betegnes som højeffektiv kraftvarmeproduktion.

b) Beregning af primærenergibesparelser

Primærenergibesparelsen ved kraftvarmeproduktion som defineret i bilag I beregnes ved hjælp af nedenstående formel:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}} \right) \times 100 \%$$

hvor:

PES er primærenergibesparelsen.

CHP H_{η} er varmevirkningsgraden ved kraftvarmeproduktionen defineret som den årlige nyttevarmeproduktion divideret med det brændselsforbrug, der er medgået til at producere summen af nyttevarme og el fra kraftvarmeproduktion.

Ref H_{η} er referenceværdien for effektiviteten ved separat varmeproduktion.

CHP E_{η} er effektiviteten ved kraftvarmeproduktionen defineret som den årlige mængde el fra kraftvarmeproduktion divideret med det brændselsforbrug, der er medgået til at producere summen af nyttevarme og el fra kraftvarmeproduktion. Hvis en kraftvarmeenhed producerer mekanisk energi, kan den årlige mængde el fra kraftvarmeproduktion forøges med et supplerende element, der udgøres af den mængde elektricitet, der svarer til mængden af mekanisk energi. Et sådant supplerende element giver ikke ret til at udstede oprindelsesgarantier i henhold til artikel 14, stk. 10.

Ref E_{η} er referenceværdien for effektiviteten ved separat elproduktion.

c) Beregning af energibesparelser efter alternative metoder

Medlemsstaterne kan beregne primærenergibesparelsen ved produktion af el, varme og mekanisk energi som anført nedenfor uden at anvende bilag I for at udelukke den ikke-kraftvarmeproducerede el og varme inden for samme proces. En sådan produktion kan betragtes som højeffektiv kraftvarmeproduktion, hvis den opfylder effektivitetskriterierne i litra a) i dette bilag, og hvis den samlede effektivitet er over 70 %, når der er tale om kraftvarmeenheder med en elkapacitet på over 25 MW. Med henblik på udstedelse af en oprindelsesgaranti og til statistiske formål fastlægges mængden af el fra kraftvarmeproduktion produceret ved en sådan produktion imidlertid i overensstemmelse med bilag I.

Hvis primærenergibesparelserne for en proces beregnes ved anvendelse af en alternativ beregning som anført ovenfor, beregnes primærenergibesparelserne efter formelen i litra b) i dette bilag, idet »CHP H₁« ændres til »H₁« og »CHP E₁« ændres til »E₁«, hvor:

H₁ er varmeeffektiviteten ved processen defineret som den årlige varmeproduktion divideret med det brændselsforbrug, der er medgået til at producere summen af varme og elektricitet.

E₁ er eleffektiviteten ved processen defineret som den årlige elproduktion divideret med det brændselsforbrug, der er medgået til at producere summen af varme og elektricitet. Hvis en kraftvarmehed producerer mekanisk energi, kan den årlige mængde el fra kraftvarmeproduktion forøges med et supplerende element, som udgøres af den mængde elektricitet, der svarer til mængden af mekanisk energi. Et sådant supplerende element giver ikke ret til at udstede oprindelsesgarantier i henhold til artikel 14, stk. 10.

- d) Medlemsstaterne kan anvende andre indberetningsperioder end et år i forbindelse med beregningerne i henhold til litra b) og c) i dette bilag.
- e) For mikrokraftvarmeheder kan beregningen af primærenergibesparelserne baseres på certificerede data.
- f) Referenceværdier for effektiviteten ved separat produktion af el og varme

Disse harmoniserede referenceværdier for effektiviteten skal bestå af en matrix af værdier, der differentieres på grundlag af relevante faktorer, herunder bygningsår og brændselstype, og skal bygge på en veldokumenteret analyse, der bl.a. tager hensyn til data fra drift under realistiske forhold, brændselssammensætning, klimaforhold samt anvendte kraftvarmeteknologier.

Driftseffektiviteten ved den separate produktion af el og varme, som kraftvarmeproduktionen skal erstatte, fastsættes efter referenceværdierne for effektiviteten ved separat produktion af el og varme, jf. formelen i litra b).

Referenceværdierne for effektiviteten beregnes efter følgende principper:

1. For kraftvarmeheder tages der ved sammenligningen med separat elproduktion udgangspunkt i princippet om sammenligning mellem samme brændselskategorier.
  2. Hver kraftvarmehed sammenlignes med den bedste tilgængelige og økonomisk begrundede teknologi for separat produktion af el og varme på markedet i det år, hvor kraftvarmeheden blev bygget.
  3. Referenceværdierne for effektiviteten af kraftvarmeheder, der er over ti år gamle, fastsættes på grundlag af referenceværdierne for enheder, der er ti år gamle.
  4. Referenceværdierne for effektiviteten af separat produktion af el og varme afspejler de klimatiske forskelle mellem medlemsstaterne.
-

BILAG III

ENERGIEFFEKTIVITETSKRAV VED STATSLIGE INDKØB AF PRODUKTER, TJENESTEYDELSER OG BYGNINGER

Ved indkøb af produkter, tjenesteydelser eller bygninger skal en statsforvaltning, for så vidt det er i overensstemmelse med omkostningseffektivitet, økonomisk gennemførlighed, bæredygtighed generelt, teknisk egnethed samt tilstrækkelig konkurrence, foretage sig følgende:

- a) Når et produkt er omfattet af en delegeret retsakt vedtaget i henhold til direktiv 2010/30/EU eller af et relateret gennemførelsesdirektiv vedtaget af Kommissionen, køber den kun produkter, der opfylder kriteriet om at tilhøre den klasse, der er mest muligt energieffektiv set i lyset af, at der skal sikres tilstrækkelig konkurrence.
- b) Når et produkt, der ikke er omfattet af litra a), er omfattet af en gennemførelsesforanstaltning i henhold til direktiv 2009/125/EF, som er vedtaget efter nærværende direktivs ikrafttræden, køber den kun produkter, der opfylder gennemførelsesforanstaltningens referenceværdier for energieffektivitet.
- c) Den køber kontorudstyr henhørende under Rådets afgørelse 2006/1005/EF af 18. december 2006 om indgåelse af aftalen mellem regeringen for Amerikas Forenede Stater og Det Europæiske Fællesskab om koordinering af programmer for energieffektivitetsmærkning af kontorudstyr ⁽¹⁾, der opfylder energieffektivitetskrav, som ikke er mindre strenge end dem, der er anført i bilag C til den aftale, der er knyttet til nævnte afgørelse.
- d) Den køber kun dæk, der opfylder kriterierne for at tilhøre den højeste brændstofeffektivitetsklasse som defineret i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1222/2009 af 25. november 2009 om mærkning af dæk for så vidt angår brændstofeffektivitet og andre vigtige parametre ⁽²⁾. Dette krav hindrer ikke offentlige organer i at købe dæk i den højeste vådgrebsklasse eller klasse for afgivelse af rullestøj til omgivelserne, hvis sikkerheds- eller sundhedshensyn berettiger det.
- e) Den kræver i sine udbud af tjenesteydelseskontrakter, at tjenesteleverandørerne kun bruger produkter, der opfylder kravene i litra a)-d), når de leverer de pågældende tjenesteydelser. Dette krav finder kun anvendelse på nye produkter, der delvis eller udelukkende er købt af tjenesteleverandører med henblik på at levere den pågældende tjenesteydelse.
- f) Den køber eller indgår kun nye lejeaftaler for bygninger, der som minimum opfylder de mindstekrav til energimæssig ydeevne, der er omhandlet i artikel 5, stk. 1, medmindre formålet med købet er:
  - i) at foretage gennemgribende renovering eller nedrivning
  - ii) for så vidt angår offentlige organer, at videresælge bygningen uden at anvende den til det offentlige organs eget formål, eller
  - iii) at bevare bygningen som en bygning, der officielt er fredet som en del af et særligt område eller som følge af dens særlige arkitektoniske eller historiske værdi.

Overholdelsen af disse krav verificeres ved energiattester, jf. artikel 11 i direktiv 2010/31/EU.

⁽¹⁾ EUT L 381 af 28.12.2006, s. 24.

⁽²⁾ EUT L 342 af 22.12.2009, s. 46.

BILAG IV

ENERGIINDHOLDET I UDVALGTE BRÆNDSLER TIL SLUTANVENDELSER — KONVERTERINGSTABEL ⁽¹⁾

Energiprodukt	kJ (NCV)	kg olieækv. (NCV)	kWh (NCV)
1 kg koks	28 500	0,676	7,917
1 kg stenkul	17 200 — 30 700	0,411 — 0,733	4,778 — 8,528
1 kg brunkulsbriketter	20 000	0,478	5,556
1 kg brunkul med høj brændværdi	10 500 — 21 000	0,251 — 0,502	2,917 — 5,833
1 kg brunkul	5 600 — 10 500	0,134 — 0,251	1,556 — 2,917
1 kg olieskifer	8 000 — 9 000	0,191 — 0,215	2,222 — 2,500
1 kg tørv	7 800 — 13 800	0,186 — 0,330	2,167 — 3,833
1 kg tørvebriketter	16 000 — 16 800	0,382 — 0,401	4,444 — 4,667
1 kg restbrændselsolie (svær olie)	40 000	0,955	11,111
1 kg let brændselsolie	42 300	1,010	11,750
1 kg motorbrændstof (benzin)	44 000	1,051	12,222
1 kg paraffinolie	40 000	0,955	11,111
1 kg LPG	46 000	1,099	12,778
1 kg naturgas ⁽¹⁾	47 200	1,126	13,10
1 kg LNG	45 190	1,079	12,553
1 kg træ (25 % fugtighed) ⁽²⁾	13 800	0,330	3,833
1 kg pellets/træbriketter	16 800	0,401	4,667
1 kg affald	7 400 — 10 700	0,177 — 0,256	2,056 — 2,972
1 MJ udvundet varme	1 000	0,024	0,278
1 kWh elektrisk energi	3 600	0,086	1 ⁽³⁾

Kilde: Eurostat.

⁽¹⁾ 93 % metan.

⁽²⁾ Medlemsstaterne kan anvende andre værdier, alt efter hvilken træsort der er mest anvendt i den pågældende medlemsstat.

⁽³⁾ Finder anvendelse, når energibesparelser er opgjort i primærenergi ved hjælp af en bottom-up-tilgang baseret på det endelige energiforbrug. For besparelser i kWh elektricitet kan medlemsstaterne anvende en standardkoefficient på 2,5. Medlemsstaterne kan anvende en anden koefficient, hvis de kan begrunde den.

⁽¹⁾ Medlemsstaterne kan anvende andre konverteringsfaktorer, hvis det kan begrundes.

BILAG V

Fælles metoder til og principper for beregning af virkningen af ordninger for energispareforpligtelser eller andre politiktiltag i henhold til artikel 7, stk. 1, 2 og 9, og artikel 20, stk. 6

1. Metoder til beregning af energibesparelser i henhold til artikel 7, stk. 1 og 2, artikel 7, stk. 9, andet afsnit, litra b), c), d), e) og f), og artikel 20, stk. 6.

De forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter eller offentlige gennemførelsesmyndigheder kan benytte en eller flere af følgende metoder til beregning af energibesparelser:

- a) Antagne besparelser, med henvisning til resultaterne af tidligere uafhængigt overvågede energiforbedringer i lignende anlæg. Den generiske tilgang kaldes »ex-ante«.
  - b) Målte besparelser, hvor besparelserne ved installationen af en foranstaltning eller pakke af foranstaltninger fastslås ved at registrere den faktiske reduktion i energiforbruget, hvor der skal tages behørigt hensyn til faktorer som additionalitet, beboelse, produktionsniveauer og vejret, der kan påvirke forbruget. Den generiske tilgang kaldes »ex-post«.
  - c) Skalerede besparelser, hvor der anvendes tekniske vurderinger af besparelser. Denne tilgang kan kun anvendes, hvis det er vanskeligt eller uforholdsmæssigt dyrt at opnå solide målte data for et specifikt anlæg, f.eks. udskiftning af en kompressor eller elektrisk motor med en anden kWh-ydelse end den, som uafhængige oplysninger om besparelse er blevet målt på, eller hvis de foretages på grundlag af nationalt fastsatte metoder og benchmarks af kvalificerede eller akkrediterede eksperter, der er uafhængige af de forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter, der er involveret.
  - d) Undersøgte besparelser, hvor forbrugernes reaktion på rådgivning, oplysningskampagner, mærknings- eller certificeringsordninger eller intelligent måling fastslås. Denne tilgang må kun anvendes for besparelser, der skyldes ændringer i forbrugernes adfærd. Den må ikke anvendes for besparelser, der skyldes installation af fysiske foranstaltninger.
2. Ved beregning af energibesparelser ved en energieffektivitetsforanstaltning i henhold til artikel 7, stk. 1 og 2, artikel 7, stk. 9, andet afsnit, litra b), c), d), e) og f), og artikel 20, stk. 6, anvendes følgende principper:

- a) der må kun ydes kredit for besparelser, der overstiger følgende:
  - i) Unionens præstationsnormer for nye personbilers og nye lette erhvervskøretøjers emissioner efter gennemførelsen af henholdsvis Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 443/2009 af 23. april 2009 om fastsættelse af præstationsnormer for nye personbilers emissioner inden for Fællesskabets integrerede tilgang til at nedbringe CO₂-emissionerne fra personbiler og lette erhvervskøretøjer ⁽¹⁾ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 510/2011 af 11. maj 2011 om fastsættelse af præstationsnormer for nye lette erhvervskøretøjers emissioner inden for Unionens integrerede tilgang til nedbringelse af CO₂-emissionerne fra personbiler og lette erhvervskøretøjer ⁽²⁾
  - ii) Unionens krav vedrørende visse energirelaterede produkters fjernelse fra markedet efter gennemførelsen af gennemførelsesforanstaltningerne i henhold til direktiv 2009/125/EF, og
- b) for at tage højde for variationer i klimaforhold mellem regioner kan medlemsstaterne vælge at justere besparelser til en standardværdi eller tillade forskellige energibesparelser i overensstemmelse med variationer i temperatur mellem regioner

⁽¹⁾ EUT L 140 af 5.6.2009, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 145 af 31.5.2011, s. 1.

- c) den forpligtede, deltagende eller bemyndigede parts aktiviteter skal være påviseligt væsentlige for opnåelsen af de hævdede besparelser
- d) besparelser fra en individuel foranstaltning kan ikke hævdes opnået af mere end én part
- e) beregningen af energibesparelser skal tage hensyn til besparelsernes levetid. Dette kan gøres ved at optælle de besparelser, som hver individuel foranstaltning vil sikre mellem dens gennemførelsesdato og den 31. december 2020. Alternativt kan medlemsstaterne anvende en anden metode, der skønnes at opnå mindst samme totale mængde besparelser. Ved anvendelse af andre metoder skal medlemsstaterne sikre, at den samlede mængde energibesparelser, der beregnes med disse andre metoder, ikke overstiger den mængde energibesparelser, der ville have været resultatet af beregningen, når man optæller de besparelser, som hver individuel foranstaltning vil sikre mellem dens gennemførelsesdato og den 31. december 2020. Medlemsstaterne skal i deres første nationale energieffektivitetshandlingsplan i henhold til bilag XIV i dette direktiv beskrive i detaljer, hvilke andre metoder de har brugt, og hvilke foranstaltninger der er blevet truffet til at sikre dette bindende beregningskrav, og
- f) foranstaltninger fra forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter side, enten individuelt eller sammen, der har til formål at skabe vedvarende ændring af produkter, udstyr eller markeder til en højere grad af energieffektivitet, er tilladt, og
- g) i forbindelse med fremme af udbredelsen af energieffektivitetsforanstaltninger skal medlemsstaterne sikre, at kvalitetsstandarder for produkter, tjenesteydelser og installation af foranstaltninger opretholdes. Hvis der ikke findes sådanne standarder, skal medlemsstaterne samarbejde med de forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter om at indføre dem.
3. Ved beregning af energibesparelser ved politiktiltag, der er iværksat i henhold til artikel 7, stk. 9, andet afsnit, litra a), anvendes følgende principper:
- a) der medregnes alene energibesparelser ved beskatningsforanstaltninger, som overstiger minimumsafgiftssatserne for brændsler i henhold til Rådets direktiv 2003/96/EF af 27. oktober 2003 om omstrukturering af EF-bestemmelserne for beskatning af energiprodukter og elektricitet ⁽¹⁾ eller Rådets direktiv 2006/112/EF af 28. november 2006 om det fælles merværdiafgiftssystem ⁽²⁾
- b) nye og repræsentative officielle tal for priselasticiteter anvendes til beregning af virkningen, og
- c) energibesparelsen fra ledsagende skattepolitiske instrumenter, herunder skattemæssige incitament og indbetalinger til en fond, opføres separat.

4. Meddelelse om metoder

Medlemsstaterne giver senest den 5. december 2013 Kommissionen meddelelse om deres foreslåede detaljerede metoder til anvendelse af ordningerne for energispareforpligtelser og med henblik på artikel 7, stk. 9, og artikel 20, stk. 6. Denne meddelelse skal, medmindre det drejer sig om skatter og afgifter, indeholde oplysninger om:

- a) forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter eller offentlige gennemførelsesmyndigheder
- b) omfattede sektorer
- c) niveauet af energisparemålet eller de besparelser, der forventes opnået i hele perioden og i delperioderne
- d) varigheden af forpligtelsesperioden og delperioderne

⁽¹⁾ EUT L 283 af 31.10.2003, s. 51.

⁽²⁾ EUT L 347 af 11.12.2006, s. 1.

- e) berettigede foranstaltningskategorier
- f) beregningsmetoder, inklusive hvordan additionalitet og væsentlighed fastslås, og hvilke metoder og benchmarks der benyttes til tekniske vurderinger
- g) foranstaltningers levetider
- h) tilgang anvendt til håndtering af klimavariationer i medlemsstaterne
- i) kvalitetsstandarder
- j) overvågnings- og kontrolprotokoller, og hvordan disses uafhængighed af de forpligtede, deltagende eller bemyndigede parter sikres
- k) revisionsprotokoller, og
- l) hvordan der tages hensyn til, at kravet i artikel 7, stk. 1, andet afsnit, skal opfyldes.

Denne meddelelse skal, når det drejer sig om skatter og afgifter, indeholde oplysninger om:

- a) omfattede sektorer og skatteydersegment
  - b) offentlig gennemførelsesmyndighed
  - c) besparelser, der forventes opnået
  - d) varigheden af beskatningsforanstaltningen og delperioderne og
  - e) beregningsmetoden, herunder hvilke priselasticiteter der er anvendt.
-

BILAG VI

Minimumskriterier for energisyn, herunder dem, der gennemføres som en del af energiledelsessystemer

De energisyn, der er omhandlet i artikel 8, baseres på følgende retningslinjer:

- a) bygge på ajourførte, målte, sporbare driftsdata om energiforbrug og (for elektricitet) belastningsprofiler
- b) omfatte en detaljeret gennemgang af energiforbrugsprofilen for bygninger eller grupper af bygninger, industrielle aktiviteter eller anlæg, herunder transport
- c) når det er muligt bygge på en livscyklusomkostningsanalyse i stedet for simple tilbagebetalingsperioder for at tage hensyn til langsigtede besparelser, langsigtede investeringers restværdier og kalkulationsrenter
- d) være forholdsmæssige og tilstrækkeligt repræsentative til at gøre det muligt at tegne et troværdigt billede af den samlede energimæssige ydeevne og pålideligt identificere de betydeligste muligheder for forbedringer.

Energisyn skal give mulighed for detaljerede og validerede beregninger af de foreslåede foranstaltninger, således at der tilvejebringes præcise oplysninger om potentielle besparelser.

De data, der anvendes i energisyn, skal kunne opbevares med henblik på historisk analyse og udvikling i ydeevne.

BILAG VII

Mindstekrav til fakturering og faktureringsoplysninger baseret på faktisk forbrug

1. Mindstekrav til fakturering

1.1. Fakturering baseret på faktisk forbrug

For at give slutkunderne mulighed for at styre deres eget energiforbrug bør faktureringen finde sted på grundlag af det faktiske forbrug mindst en gang årligt, og faktureringsoplysningerne bør stilles til rådighed mindst hvert kvartal, på anmodning eller hvis forbrugerne har valgt elektronisk fakturering, ellers to gange årligt. Gas, der kun anvendes til madlavning, kan fritages for dette krav.

1.2. Mindstekrav til oplysningerne i fakturaen

Medlemsstaterne sørger for, at slutkunderne i relevant omfang får klare og letforståelige oplysninger om følgende forhold i eller sammen med fakturaer, kontrakter, transaktioner og kvitteringer fra distributionsstationer:

- a) faktiske aktuelle priser og faktisk energiforbrug
- b) sammenligning af slutkunders aktuelle energiforbrug med forbruget i samme periode året før, helst i en grafisk fremstilling
- c) kontaktoplysninger om slutkundeorganisationer, energimyndigheder eller lignende organer, herunder websteder, hvorfra der kan hentes oplysninger om, hvilke foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten der tilbydes, sammenlignende slutbrugerprofiler og objektive tekniske specifikationer for energiforbrugende udstyr.

Endvidere sørger medlemsstaterne for, at slutkunderne, når det er muligt og nyttigt, får klare og letforståelige oplysninger om sammenligninger med en normeret, gennemsnitlig slutkunde eller referenceslutkunde i samme brugerkategori i, sammen med eller som henvisninger i fakturaer, kontrakter, transaktioner og kvitteringer fra distributionsstationer.

1.3. Rådgivning om energieffektivitet som bilag til fakturaer og anden feedback til slutkunder

Ved afsendelse af kontrakter og kontraktændringer og i de fakturaer, kunderne modtager, eller via websteder til individuelle kunder, skal energidistributører, distributionssystemoperatører og energileverandører i detaildet give deres kunder klare og letforståelige oplysninger om, hvordan de kan kontakte uafhængige forbrugerrådgivningscentre, energimyndigheder eller lignende institutioner, herunder disses internetadresser, hvor de kan få råd om, hvilke energieffektivitetsforanstaltninger der tilbydes, referenceprofiler for deres energiforbrug og tekniske specifikationer for energiforbrugende apparater, der kan tjene til at begrænse forbruget af disse apparater.

BILAG VIII

Potentiale for varme- og køleeffektivitet

1. Den omfattende vurdering af nationale varme- og kølepotentialer i henhold til artikel 14, stk. 1, skal omfatte
  - a) en beskrivelse af varme- og kølebehovet
  - b) en prognose for, hvordan efterspørgslen vil ændre sig de næste ti år under hensyntagen til udviklingen i efterspørgslen i bygninger og de forskellige industrisektorer
  - c) et kort over det nationale territorium, der, samtidig med at forretningsmæssigt følsomme oplysninger beskyttes, angiver:
    - i) varme- og kølebehovspunkter, herunder
      - kommuner og byområder med en bebyggelsesprocent på mindst 0,3 og
      - industrizoner med et samlet årligt varme- og køleforbrug på mere end 20 GWh
    - ii) eksisterende og planlagt fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur
    - iii) potentielle varme- og køleforsyningspunkter, herunder
      - elproduktionsanlæg med en samlet årligt elproduktion på mere end 20 GWh og
      - affaldsforbrændingsanlæg
      - eksisterende og planlagte kraftvarmeanlæg, der anvender teknologier, der er omhandlet i bilag I, del II, og fjernvarmeanlæg
  - d) identifikation af den varme- og køleefterspørgsel, der kunne dækkes af højeffektiv kraftvarmeproduktion, herunder mikrokraftvarmeproduktion i boligbyggerier, og af fjernvarme og fjernkøling
  - e) identifikation af potentialet for yderligere højeffektiv kraftvarmeproduktion, herunder fra reovering af udstyret på eksisterende og opførelse af nye elproduktions- og industrianlæg eller andre anlæg, der frembringer spildvarme
  - f) identifikation af potentialet for energieffektivitet i fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur
  - g) strategier, politikker og foranstaltninger, der kan vedtages frem til 2020 og frem til 2030 for at realisere potentialet i litra e) for at imødekomme efterspørgslen i litra d), herunder, når det er relevant, forslag til at:
    - i) øge kraftvarmens andel af varme- og kuldeproduktionen og af elproduktionen
    - ii) udvikle effektiv fjernvarme- og fjernkøleinfrastruktur for at imødekomme udviklingen af højeffektiv kraftvarmeproduktion og anvendelse af opvarmning og køling fra spildvarme og vedvarende energikilder
    - iii) tilskynde til, at nye termiske elproduktionsanlæg og industrianlæg, der producerer spildvarme, lokaliseres på steder, hvor mest muligt af den producerede spildvarme vil blive genvundet for at opfylde bestående eller forventede varme- og kølebehov

- iv) tilskynde til, at nye boligområder og nye industrianlæg, der forbruger varme i produktionsprocesserne, lokaliseres på steder, hvor den producerede spildvarme i overensstemmelse med den omfattende vurdering kan bidrage til dækning af deres varme- og kølebehov. Det kunne være forslag, som støtter klynge lokalisering af et antal individuelle anlæg med henblik på at sikre en optimal overensstemmelse mellem udbud af og efterspørgsel efter varme og køling
  - v) tilskynde til, at termiske elproduktionsanlæg, industrianlæg, der frembringer spildvarme, affaldsforbrændingsanlæg og andre anlæg, der omdanner affald til energi, tilsluttes det lokale fjernvarme- eller fjernkølenet
  - vi) tilskynde til, at boligområder og industrianlæg, der forbruger varme i produktionsprocesserne, tilsluttes det lokale fjernvarme- eller fjernkølenet
  - h) den højeffektive kraftvarmeproduktions andel samt det potentiale, der er fastslået, og de fremskridt, der er opnået i henhold til direktiv 2004/8/EF
  - i) et skøn over primærenergibesparelsen
  - j) et skøn over eventuelle offentlige støtteforanstaltninger til opvarmning og køling med oplysning om det årlige budget og identifikation af det potentielle støtteelement. Dette foregriber ikke en særskilt anmeldelse af offentlige støtteordninger med henblik på vurdering af deres forenelighed med statsstøttere reglerne.
2. Den omfattende vurdering kan, hvis det er hensigtsmæssigt, være en sammenstilling af regionale eller lokale planer og strategier.
-

BILAG IX

COST-BENEFIT-ANALYSE

Del 1

Almindelige principper for cost-benefit-analysen

Formålet med at forberede cost-benefit-analyser — i forbindelse med foranstaltninger til fremme af effektivitet under opvarmning og køling som omhandlet i artikel 14, stk. 3, — er at skabe et beslutningsgrundlag for kvalificeret prioritering af begrænsede ressourcer på samfundsniveau.

Cost-benefit-analysen kan enten omfatte en vurdering af et projekt eller en gruppe projekter eller en bredere lokal, regional eller national vurdering med det formål at fastlægge den mest omkostningseffektive og fordelagtige mulighed for opvarmning eller køling for et bestemt geografisk område med henblik på varmeplanlægning.

Cost-benefit-analyser med henblik på artikel 14, stk. 3, skal omfatte en økonomisk analyse af de samfundsøkonomiske og miljømæssige faktorer.

Cost-benefit-analyserne skal omfatte følgende trin og overvejelser:

a) Fastlæggelse af en systemgrænse og en geografisk grænse

De pågældende cost-benefit-analysers anvendelsesområde er bestemmende for energisystemet. Den geografiske grænse skal dække et egnet, veldefineret geografisk område, f.eks. en region eller et storbyområde, for at undgå, at der vælges suboptimerede løsninger fra projekt til projekt.

b) Integreret tilgang til udbuds- og efterspørgselsmuligheder

Cost-benefit-analysen skal omfatte alle relevante forsyningsressourcer, som er tilgængelige inden for systemet og den geografiske grænse, med anvendelse af de tilgængelige data, herunder spildvarme fra elproduktion og industrianlæg og vedvarende energi, samt tendenserne i varme- og kølebehovet og dets karakteristika.

c) Udarbejdelse af et grundscenarie

Grundscenariet skal fungere som det referencepunkt, de alternative scenarier vurderes i forhold til.

d) Fastsættelse af alternative scenarier

Alle relevante alternativer til grundscenariet skal overvejes. Scenarier, der af tekniske eller finansielle årsager eller på grund af national lovgivning eller tidsfrister ikke er gennemførlige, kan udelukkes i en tidlig fase af cost-benefit-analysen, hvis det kan begrundes i nøje, klare og veldokumenterede overvejelser.

Kun højeffektiv kraftvarmeproduktion, effektiv fjernvarme og fjernkøling og forsyningsmuligheder inden for individuel effektiv opvarmning og køling bør tages i betragtning i cost-benefit-analysen som alternative scenarier sammenlignet med grundscenariet.

e) Metode til beregning af cost-benefit-overskud

i) De samlede langsigtede omkostninger og fordele ved forsyningsmuligheder inden for opvarmning eller køling vurderes og sammenlignes.

ii) Kriteriet for evaluering er nettonutidsværdikriteriet (NNV).

iii) Tidshorisonten vælges således, at alle scenariernes relevante omkostninger og fordele medregnes. For eksempel kan en passende tidshorisont for et gasfyret kraftværk være 25 år, for et fjernvarmesystem 30 år, eller for varme anlæg såsom kedler 20 år.

f) Beregning af og prognoser for priser og andre antagelser for den økonomiske analyse

i) Medlemsstaterne anslår med henblik på cost-benefit-analyserne priserne på væsentlige input- og outputfaktorer og kalkulationsrenten.

- ii) Den kalkulationsrente, der anvendes til beregning af nettonutidsværdien i den økonomiske analyse, vælges ud fra europæiske eller nationale retningslinjer⁽¹⁾.
  - iii) Medlemsstaterne anvender nationale, europæiske eller internationale prognoser for udviklingen i energipriserne, hvis det er hensigtsmæssigt i deres nationale og/eller regionale/lokale kontekst.
  - iv) De priser, der anvendes i den økonomiske analyse, skal afspejle de reelle samfundsøkonomiske omkostninger og fordele og bør omfatte eksterne omkostninger, f.eks. miljø- og sundhedsmæssige virkninger i det omfang, det er muligt, dvs. når en markedspris foreligger, eller når den allerede indgår i europæisk eller national lovgivning.
- g) Økonomisk analyse: opgørelse af virkninger

De økonomiske analyser skal omfatte alle relevante økonomiske virkninger.

Medlemsstaterne kan vurdere og i beslutningstagningen tage hensyn til omkostninger og energibesparelser som følge af den øgede fleksibilitet i energiforsyningen og af en mere optimal drift af elnettene, herunder undgåede omkostninger og besparelser som følge af reducerede infrastrukturinvesteringer, i de analyserede scenarier.

De omkostninger og fordele, der tages i betragtning, skal omfatte mindst følgende:

i) Fordele

- værdien af produktionen for forbrugeren (varme og elektricitet)
- eksterne fordele såsom miljø- og sundhedsfordele i det omfang, det er muligt.

ii) Omkostninger

- kapitalomkostninger ved anlæg og udstyr
- kapitalomkostninger ved de tilhørende energinet
- variable og faste driftsomkostninger
- energiomkostninger
- miljø- og sundhedsomkostninger i det omfang, det er muligt

h) Følsomhedsanalyse

Der skal foretages en følsomhedsanalyse for at vurdere omkostningerne og fordelene ved et projekt eller en gruppe projekter på grundlag af forskellige energipriser, kalkulationsrenter og andre variable faktorer, der har væsentlig indflydelse på resultatet af beregningerne.

Medlemsstaterne skal udpege de kompetente myndigheder, der har ansvar for gennemførelsen af cost-benefit-analyserne i henhold til artikel 14. Medlemsstaterne kan kræve, at kompetente lokale, regionale og nationale myndigheder eller operatører af de enkelte anlæg foretager den økonomiske og finansielle analyse. De skal forelægge de detaljerede metoder og antagelser i overensstemmelse med dette bilag og fastlægge og offentliggøre de procedurer, der anvendes til den økonomiske analyse.

Del 2

Principper med henblik på artikel 14, stk. 5 og 7

Cost-benefit-analyserne skal give oplysninger med henblik på foranstaltningerne i artikel 14, stk. 5 og 7.

Hvis der planlægges et rent elproducerende anlæg eller et anlæg uden varmegenvinding, foretages der en sammenligning mellem de planlagte anlæg eller den planlagte reovering og et tilsvarende anlæg, der producerer den samme mængde elektricitet eller procesvarme, men genvinder spildvarmen og leverer varme gennem højeffektiv kraftvarmeproduktion og/eller fjernvarme- og fjernkølenet.

Inden for en given geografisk afgrænsning skal vurderingen tage hensyn til det planlagte anlæg og eventuelle hensigtsmæssige, eksisterende eller potentielle varmebehovspunkter, der kan forsynes derfra, under hensyntagen til rationelle muligheder (for eksempel teknisk gennemførlighed og afstand).

⁽¹⁾ Ved valget af den nationale kalkulationsrente med henblik på den økonomiske analyse bør der tages hensyn til data fra Den Europæiske Centralbank.

Systemgrænsen sættes til at omfatte det planlagte anlæg og varmebelastningerne såsom bygning(er) og industriprocesser. Inden for denne systemgrænse fastsættes de samlede omkostninger til varme- og elproduktion for begge tilfælde og sammenlignes.

Varmebelastninger skal omfatte eksisterende varmebelastninger såsom et industrianlæg eller et eksisterende fjernvarmesystem og i byområder tillige den varmebelastning og de omkostninger, der ville forekomme, hvis en gruppe bygninger eller en bydel blev forsynet med og/eller tilsluttet til et nyt fjernvarmenet.

Cost-benefit-analysen baseres på en beskrivelse af det planlagte anlæg og det/de anlæg, det sammenlignes med, og omfatter i givet fald elektrisk kapacitet og varmekapacitet, brændselstype, planlagt anvendelse og antallet af planlagte driftstimer pr. år, beliggenhed og el- og varmebehov.

Ved sammenligningen tages varmeenergi behovet og de former for opvarmning og køling, der anvendes af de nærliggende varmebehovspunkter, i betragtning. Sammenligningen skal omfatte infrastrukturelle omkostninger for det planlagte anlæg og det anlæg, det sammenlignes med.

Cost-benefit-analyser med henblik på artikel 14, stk. 5, skal omfatte en økonomisk analyse med en finansiel analyse, der viser faktiske pengestrømstransaktioner som følge af investeringer i og drift af de enkelte anlæg.

Projekter med positivt cost-benefit-resultat er dem, hvor summen af tilbagediskonterede fordele i den økonomiske og finansielle analyse overstiger summen af tilbagediskonterede omkostninger (cost-benefit-overskud).

Medlemsstaterne fastsætter de vejledende principper metoderne, antagelserne og tidshorizonten for den økonomiske analyse.

Medlemsstaterne kan kræve, at de selskaber, der har ansvar for driften af de termiske elproduktionsanlæg, industriselskaber, fjernvarme- og fjernkølenet eller andre parter, der er berørt af den fastlagte systemgrænse og geografiske grænse, giver oplysninger til brug for vurderingen af omkostningerne og fordelene ved et bestemt anlæg.

BILAG X

Oprindelsesgaranti for elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion

- a) Medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at sikre,
- i) at oprindelsesgarantien for elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion
    - gør det muligt for producenter at dokumentere, at den elektricitet, de sælger, er produceret ved højeffektiv kraftvarmeproduktion og udstedes med henblik herpå efter anmodning fra producenten
    - er nøjagtig, pålidelig og sikret mod svindel
    - udstedes, overføres og annulleres elektronisk
  - ii) at den samme enhed af energi fra højeffektiv kraftvarmeproduktion kun medregnes en gang.
- b) Den i artikel 14, stk. 10, omhandlede oprindelsesgaranti skal mindst indeholde følgende oplysninger:
- i) navn, beliggenhed, type og kapacitet (varme og elektrisk) for det anlæg, hvor energien er produceret
  - ii) dato og sted for produktionen
  - iii) nedre brændværdi for det brændsel, der er brugt til at producere den pågældende elektricitet
  - iv) mængde og anvendelse af den varme, der er produceret sammen med elektriciteten
  - v) hvor meget elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion i henhold til bilag II garantien omfatter
  - vi) primærenergibesparelserne beregnet i overensstemmelse med bilag II baseret på harmoniserede referenceværdier for effektiviteten, jf. bilag II, litra f)
  - vii) anlæggets nominelle elektriske og termiske effekt
  - viii) hvorvidt og i hvilket omfang anlægget har modtaget investeringsstøtte
  - ix) hvorvidt og i hvilket omfang energienheden på andre måder har modtaget støtte fra en national støtteordning samt fra hvilken type støtteordning
  - x) dato for, hvornår anlægget blev sat i drift, og
  - xi) udstedelsesdato og -land og et entydigt identifikationsnummer.

Oprindelsesgarantien skal være af standardstørrelsen 1 MWh. Den skal gælde for nettoproduktionen af elektricitet målt på anlægsgrænsen og tilført elnettet.

BILAG XI

Energieffektivitetskriterier for regulering af energinet og for elnettakster

1. Nettakster skal afspejle omkostningsbesparelser i net, der opnås ved foranstaltninger på efterspørgselssiden og som efterspørgselsreaktion samt decentral produktion, herunder besparelser som følge af lavere omkostninger ved levering eller ved netinvesteringer og mere optimal drift af nettet.
2. Netregulering og -takster må ikke hindre netoperatører eller energiforhandlere i at stille systemtjenester til rådighed for foranstaltninger om efterspørgselsreaktion, efterspørgselsstyring og decentral produktion på organiserede elmarkeder, herunder navnlig
  - a) flytning af belastningen fra spidslast- til lavlastperioder, foretaget af slutkunderne selv under hensyntagen til tilgængeligheden af vedvarende energi, energi fra kraftvarmeproduktion og decentral produktion
  - b) energibesparelser opnået af energiaggregatorers efterspørgselsreaktion fra spredte forbrugere
  - c) reduktion af efterspørgslen som følge af energieffektivitetsforanstaltninger gennemført af leverandører af energitjenester, herunder energitjenesteselskaber
  - d) tilkobling og indsættelse af produktionskilder ved lavere spændingsniveauer
  - e) tilkobling af produktionskilder, der ligger tættere på forbrugsstedet, og
  - f) lagring af energi.

I forbindelse med anvendelse af denne bestemmelse omfatter udtrykket »organiserede elmarkeder« både de såkaldte OTC-markeder (over the counter) og elbørser hvor der handles med energi, kapacitet, balancerings- og hjælpeydelse inden for alle tidsrammer, herunder markeder for terminshandel, kommende dag-handel og intradag-handel.
3. Netværkstakster eller detailtakster kan understøtte dynamisk prissætning for slutkundernes foranstaltninger om efterspørgselsreaktion, f.eks.:
  - a) tidsdifferentierede takster
  - b) priser i kritiske spidslastperioder
  - c) realtidspriser og
  - d) spidslastrabatter.

BILAG XII

**ENERGIEFFEKTIVITETSKRAV TIL TRANSMISSIONSSYSTEMOPERATØRER OG
DISTRIBUTIONSSYSTEMOPERATØRER**

Transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører skal

- a) udarbejde og offentliggøre deres standardregler for, hvem der skal bære og dele omkostningerne ved tekniske tilpasninger som f.eks. nettilslutninger og netforstærkninger, forbedret netdrift og regler for ikkediskriminerende gennemførelse af de netregler, der er nødvendige for at integrere nye producenter, der leverer elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion, i det sammenkoblede elforsyningsnet.
- b) give nye producenter af elektricitet fra højeffektiv kraftvarmeproduktion, der ønsker at blive tilsluttet til systemet, fyldestgørende og nødvendige oplysninger, herunder
  - i) et udtømmende og detaljeret skøn over, hvad tilslutningen vil koste
  - ii) en rimelig og nøjagtig tidsplan for modtagelse og behandling af ansøgningen om nettilslutning
  - iii) en rimelig, vejledende tidsplan for en foreslået nettilslutning. Hele nettilslutningsprocessen bør ikke tage mere end 24 måneder under hensyntagen til, hvad der er praktisk muligt og ikkediskriminerende
- c) tilvejebringe standardiserede og forenklede procedurer for tilslutning af decentrale højeffektive kraftvarmeproducenter for at lette deres tilslutning til nettet.

De i litra a) omhandlede standardregler skal bygge på objektive, gennemskelige og ikkediskriminerende kriterier, hvor der navnlig et taget hensyn til samtlige omkostninger og fordele ved at tilslutte de pågældende producenter til nettet. De kan give mulighed for forskellige typer tilslutning.

BILAG XIII

Kontrakter om energimæssig ydeevne med den offentlige sektor eller de tilhørende udbudsbetingelser skal mindst indeholde følgende:

- En klar og gennemskuelig liste over de effektivitetsforanstaltninger, der skal gennemføres, eller de effektivitetsresultater, der skal opnås.
  - Garanterede besparelser, der kan opnås ved at gennemføre foranstaltningerne i kontrakten.
  - Kontraktens løbetid, delmål for gennemførelsen, vilkår og opsigelsesfrist.
  - En klar og gennemskuelig liste over hver kontraherende parts forpligtelser.
  - Referencedato(er) for konstatering af de opnåede besparelser.
  - En klar og gennemskuelig liste over, hvilke skridt der skal tages for at gennemføre en foranstaltning eller en pakke af foranstaltninger, og i givet fald hvilke omkostninger de kræver.
  - Forpligtelse til fuldt ud at gennemføre de i kontrakten indeholdte foranstaltninger og dokumentation for alle ændringer undervej i projektet.
  - Bestemmelser om medtagelse af tilsvarende krav i underentrepriser med tredjeparter.
  - En klar og gennemskuelig angivelse af de økonomiske virkninger af projektet og fordelingen af parternes andel i de opnåede økonomiske besparelser (dvs. aflønning af tjenesteleverandøren).
  - Klare og gennemskuelige bestemmelser om måling og verifikation af de realiserede garanterede besparelser, kvalitetskontroller og garantier.
  - Bestemmelser, der tydeliggør proceduren for håndtering af skiftende rammevilkår, der påvirker indholdet og resultatet af kontrakten (dvs. ændrede energipriser og brugsintensiteten af en installation).
  - Detaljerede oplysninger om hver af de kontraherende parter forpligtelser og om sanktioner ved tilsidesættelse heraf.
-

BILAG XIV

GENERELLE RAMMER FOR RAPPORTERING

Del 1

Generelle rammer for årsrapporter

De i artikel 24, stk. 1, nævnte årsrapporter giver basis for overvågning af de fremskridt, der er gjort i forhold til de nationale mål for 2020. Medlemsstaterne påser, at rapporterne som minimum indeholder følgende oplysninger:

a) Et skøn over følgende indikatorer i året før sidste år (år X ⁽¹⁾-2):

- i) primærenergiforbruget
- ii) samlet endeligt energiforbrug
- iii) endeligt energiforbrug efter sektor:
  - industri
  - transport (opdelt i person- og godstransport, hvis disse oplysninger foreligger)
  - husholdninger
  - tjenesteydelser
- iv) bruttoværditilvækst efter sektor:
  - industri
  - tjenesteydelser
- v) disponibel husstandsindkomst
- vi) bruttonationalprodukt
- vii) el produceret ved termisk kraftproduktion
- viii) elproduktion fra kraftvarme
- ix) varme produceret ved termisk kraftproduktion
- x) varmeproduktion fra kraftvarmeverker, herunder industriel spildvarme
- xi) brændselsmængde medgået til termisk kraftproduktion
- xii) passagerkilometer (pkm), hvis disse oplysninger foreligger
- xiii) tonkilometer (tkm), hvis disse oplysninger foreligger
- xiv) kombinerede transportkilometer (pkm + tkm), hvis xii) og xiii) ikke foreligger
- xv) befolkningstal.

I de sektorer, hvor energiforbruget er stabilt eller stigende, skal medlemsstaterne analysere årsagerne hertil og vedlægge deres vurdering sammen med skønnet.

Den anden og de efterfølgende rapporter skal også indeholde litra b)-e):

- b) opdateringer om større lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige foranstaltninger gennemført i det foregående år, som bidrager til det samlede nationale mål for energieffektivitet for 2020
- c) det samlede etageareal i bygninger med et samlet nettoetageareal på over 500 m² og pr. 9. juli 2015 over 250 m², der ejes og benyttes af statsforvaltningen i den pågældende medlemsstat, og som den 1. januar i det år, hvor rapporten skal indsendes, ikke opfylder de krav til energimæssig ydeevne, der er nævnt i artikel 5, stk. 1

⁽¹⁾ X = det indeværende år.

- d) det samlede, året før renoverede etageareal i opvarmede og/eller nedkølede bygninger, der ejes og benyttes af statsforvaltningen i den pågældende medlemsstat, jf. artikel 5, stk. 1, eller mængden af energibesparelser i relevante bygninger, der ejes og benyttes af statsforvaltningen, jf. artikel 5, stk. 6
- e) energibesparelser, der er opnået ved hjælp af de nationale ordninger for energispareforpligtelser, jf. artikel 7, stk. 1, eller de alternative foranstaltninger, der er indført i medfør af artikel 7, stk. 9.

Første rapport skal også indeholde det nationale mål, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1.

I de i artikel 24, stk. 1, nævnte årsrapporter kan medlemsstaterne også tilføje yderligere nationale mål. De kan især vedrøre de statistiske indikatorer, der er anført i denne del, litra a), eller kombinationer heraf, f.eks. primær eller endelig energiintensitet eller sektorspecifikke energiintensiteter.

Del 2

Generel ramme for nationale energieffektivitetshandlingsplaner

De i artikel 24, stk. 2, nævnte nationale energieffektivitetshandlingsplaner danner rammen for udviklingen af nationale energieffektivitetsstrategier.

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal omfatte væsentlige foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten og forventede/opnåede energibesparelser, inklusive besparelser inden for energiforsyning, -transmission og -distribution samt i slutanvendelsen af energi. Medlemsstaterne påser, at de nationale energieffektivitetshandlingsplaner som minimum indeholder følgende oplysninger:

1. Mål og strategier

- det vejledende nationale mål for energieffektivitet for 2020 i henhold til artikel 3, stk. 1
- det nationale vejledende energisparemål som fastsat i artikel 4, stk. 1, i direktiv 2006/32/EF
- andre eksisterende mål for energieffektivitet, der er rettet mod den samlede økonomi eller specifikke sektorer.

2. Foranstaltninger og energibesparelser

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal give oplysninger om de foranstaltninger, der vedtaget eller forventes vedtaget, med henblik på at gennemføre de vigtigste elementer af dette direktiv, samt om de dertil hørende besparelser.

a) Primærenergisparelser

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal anføre større foranstaltninger og tiltag rettet mod primærenergisparelse i alle sektorer af økonomien. For hver foranstaltning eller pakke af foranstaltninger/tiltag skal der gives skøn over forventede besparelser for 2020 og besparelser, der er opnået ved tidspunktet for rapporteringen.

Hvis det er muligt, bør der fremlægges oplysninger om andre konsekvenser/fordele ved disse foranstaltninger (reduktion af drivhusgasemissioner, bedre luftkvalitet, jobskabelse osv.) samt oplysninger om budgettet for gennemførelsen.

b) Endelige energibesparelser

Den første og anden nationale energieffektivitetshandlingsplan skal indeholde resultater med hensyn til opfyldelsen af målet for endelige energibesparelser i artikel 4, stk. 1 og 2, i direktiv 2006/32/EF. Hvis en beregning af eller et skøn over besparelserne pr. foranstaltning ikke foreligger, skal det anføres, hvilken reduktion af energiforbruget (kombinationen af) foranstaltninger medfører på sektorniveau.

Den første og anden nationale energieffektivitetshandlingsplan skal også oplyse om, hvilke måle- og/eller beregningsmetoder der anvendes til beregning af energibesparelser. Hvis den »anbefalede metode« anvendes ⁽¹⁾, bør den nationale energieffektivitetshandlingsplan indeholde referencer hertil.

⁽¹⁾ Anbefalinger vedrørende målings- og verifikationsmetoder inden for rammerne af direktiv 2006/32/EF om energibesparelser i slutanvendelserne samt energitjenester.

3. Specifik information vedrørende bestemmelserne i dette direktiv

3.1. Offentlige organer (artikel 5)

Nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal omfatte en liste over de offentlige organer, der har udviklet en energieffektivitetsplan i overensstemmelse med artikel 5, stk. 7.

3.2. Energispareforpligtelser (artikel 7)

Nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal indeholde de nationale koefficienter, der er valgt i henhold til bilag IV.

Den første nationale energieffektivitetshandlingsplan skal indeholde en kort beskrivelse af den nationale ordning, jf. artikel 7, stk. 1, eller de alternative foranstaltninger, der er indført i medfør af artikel 7, stk. 9.

3.3. Energisyn og energiledelsessystemer (artikel 8)

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal oplyse:

- a) hvor mange energisyn der er gennemført i den foregående periode
- b) hvor mange energisyn der er gennemført i store virksomheder i den foregående periode
- c) hvor mange store virksomheder der er i deres område med en angivelse af, hvor mange af disse, som artikel 8, stk. 5, finder anvendelse på.

3.4. Fremme af effektiv opvarmning og køling (artikel 14)

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal indeholde en vurdering af de fremskridt, der er gjort med at gennemføre den omfattende vurdering i henhold til artikel 14, stk. 1.

3.5. Energitransmission og -distribution (artikel 15)

Den første nationale energieffektivitetshandlingsplan og de efterfølgende rapporter, der skal indsendes hvert 10. år derefter, skal omfatte den udførte vurdering og de foranstaltninger og investeringer, der er identificeret med henblik på at udnytte potentialet for energieffektiviteten inden for gas- og elinfrastrukturanlæg, jf. artikel 15, stk. 2.

3.6. Medlemsstaterne skal som en del af deres nationale energieffektivitetshandlingsplaner aflægge rapport om de foranstaltninger, der iværksættes for at muliggøre og udvikle efterspørgselsreaktion, som omhandlet i artikel 15.

3.7. Eksisterende kvalifikations-, akkrediterings- og attesteringsordninger (artikel 16)

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal indeholde oplysninger om, hvilke kvalifikations-, akkrediterings- og attesteringsordninger eller tilsvarende kvalifikationsordninger der står til rådighed for leverandører af energitjenester, energisyn og foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten.

3.8. Energitjenester (artikel 18)

De nationale energieffektivitetshandlingsplaner skal indeholde et internetlink til det websted, hvor listen eller grænsefladen med leverandører af energitjenester som omhandlet i artikel 18, stk. 1, litra c), findes.

3.9. Andre foranstaltninger til fremme af energieffektivitet (artikel 19)

Den første nationale energieffektivitetshandlingsplan skal indeholde en liste over foranstaltninger som omhandlet i artikel 19, stk. 1.

BILAG XV

Sammenligningstabel

Direktiv 2004/8/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1, stk. 1
Artikel 2	Artikel 1, stk. 1
Artikel 3, litra a)	Artikel 2, nr. 30)
Artikel 3, litra b)	Artikel 2, nr. 32)
Artikel 3, litra c)	Artikel 2, nr. 31)
Artikel 3, litra d)	Artikel 2, nr. 33)
Artikel 3, litra e) og f)	—
Artikel 3, litra g)	Artikel 2, nr. 35)
Artikel 3, litra h)	—
Artikel 3, litra i)	Artikel 2, nr. 34)
Artikel 3, litra j)	—
Artikel 3, litra k)	Artikel 2, nr. 36)
Artikel 3, litra l)	Artikel 2, nr. 37)
Artikel 3, litra m)	Artikel 2, nr. 39)
Artikel 3, litra n)	Artikel 2, nr. 38)
Artikel 3, litra o)	—
—	Artikel 2, nr. 40), 41), 42), 43) og 44)
Artikel 4, stk. 1	Bilag II, litra f), første afsnit
Artikel 4, stk. 2	Artikel 14, stk. 10, andet afsnit
Artikel 4, stk. 3	—
Artikel 5	Artikel 14, stk. 10, første afsnit, og bilag X
Artikel 6	Artikel 14, stk. 1 og 3, bilag VIII og IX
Artikel 7, stk. 1	Artikel 14, stk. 11
Artikel 7, stk. 2 og 3	—
Artikel 8	Artikel 15, stk. 5
—	Artikel 15, stk. 6, 7, 8 og 9
Artikel 9	—
Artikel 10, stk. 1 og 2	Artikel 14, stk. 1, og artikel 24, stk. 2, bilag XIV, del 2

Direktiv 2004/8/EF	Nærværende direktiv
Artikel 10, stk. 3	Artikel 24, stk. 6
Artikel 11	Artikel 24, stk. 3
—	Artikel 24, stk. 5
Artikel 12, stk. 1 og 3	—
Artikel 12, stk. 2	Bilag II, litra c)
Artikel 13	Artikel 22, stk. 2
Artikel 14	—
Artikel 15	Artikel 28
Artikel 16	—
Artikel 17	Artikel 29
Artikel 18	Artikel 30
Bilag I	Bilag I, del II
Bilag II	Bilag I, del I, og del II, sidste afsnit
Bilag III	Bilag II
Bilag IV	Bilag VIII
—	Bilag IX
Direktiv 2006/32/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1, stk. 1
Artikel 2	Artikel 1, stk. 1
Artikel 3, litra a)	Artikel 2, nr. 1)
Artikel 3, litra b)	Artikel 2, nr. 4)
Artikel 3, litra c)	Artikel 2, nr. 6)
Artikel 3, litra d)	Artikel 2, nr. 5)
—	Artikel 2, nr. 2) og 3)
Artikel 3, litra e)	Artikel 2, nr. 7)
Artikel 3, litra f), g), h) og i)	—
—	Artikel 2, nr. 8)-19)
Artikel 3, litra j)	Artikel 2, nr. 27)
—	Artikel 2, nr. 28)
Artikel 3, litra k)	—
Artikel 3, litra l)	Artikel 2, nr. 25)

Direktiv 2006/32/EF	Nærværende direktiv
—	Artikel 2, nr. 26)
Artikel 3, litra m)	—
Artikel 3, litra n)	Artikel 2, nr. 23)
Artikel 3, litra o)	Artikel 2, nr. 20)
Artikel 3, litra p)	Artikel 2, nr. 21)
Artikel 3, litra q)	Artikel 2, nr. 22)
Artikel 3, litra r) og s)	—
—	Artikel 2, nr. 24), 29), 44) og 45)
—	Artikel 3
—	Artikel 4
Artikel 4	—
Artikel 5	Artikel 5 og 6
Artikel 6, stk. 1, litra a)	Artikel 7, stk. 8, andet afsnit, litra a) og b)
Artikel 6, stk. 1, litra b)	Artikel 18, stk. 3
Artikel 6, stk. 2	Artikel 7, stk. 1, 5, 6, 7, 9, 10, 11 og 12
—	Artikel 6, stk. 2 og 3
Artikel 6, stk. 3	Artikel 18, stk. 2, litra b) og c)
Artikel 6, stk. 5	—
Artikel 7	Artikel 17
Artikel 8	Artikel 16, stk. 1
—	Artikel 16, stk. 2 og 3
Artikel 9, stk. 1	Artikel 19
Artikel 9, stk. 2	Artikel 18, stk. 1, litra d), nr. i)
—	Artikel 18, stk. 1, litra a), b) og c), litra d), nr. ii), og litra e)
Artikel 10, stk. 1	Artikel 15, stk. 4
Artikel 10, stk. 2	Artikel 15, stk. 3
—	Artikel 15, stk. 7, 8 og 9
Artikel 11	Artikel 20
Artikel 12, stk. 1	Artikel 8, stk. 1
Artikel 12, stk. 2	—
—	Artikel 8, stk. 2, 3, 4, 5, 6 og 7

Direktiv 2006/32/EF	Nærværende direktiv
Artikel 12, stk. 3	—
Artikel 13, stk. 1	Artikel 9
Artikel 13, stk. 2	Artikel 10 og bilag VII, punkt 1.1
Artikel 13, stk. 3	Bilag VII, punkt 1.2 og 1.3
—	Artikel 11
—	Artikel 12
—	Artikel 13
—	Artikel 15, stk. 1 og 2
—	Artikel 18, stk. 2, litra a) og b)
—	Artikel 21
Artikel 14, stk. 1 og 2	Artikel 24, stk. 1 og 2
Artikel 14, stk. 3	—
Artikel 14, stk. 4 og 5	Artikel 24, stk. 3
—	Artikel 24, stk. 4 og stk. 7-11
—	Artikel 22, stk. 1
Artikel 15, stk. 1	Artikel 22, stk. 2
Artikel 15, stk. 2, 3 og 4	—
—	Artikel 23
—	Artikel 25
Artikel 16	Artikel 26
Artikel 17	Artikel 27
Artikel 18	Artikel 28
Artikel 19	Artikel 29
Artikel 20	Artikel 30
Bilag I	—
Bilag II	Bilag IV
Bilag III	—
Bilag IV	—
Bilag V	—

Direktiv 2006/32/EF	Nærværende direktiv
Bilag VI	Bilag III
—	Bilag V
—	Bilag VI
—	Bilag VII
—	Bilag XI
—	Bilag XII
—	Bilag XIII
—	Bilag XIV
—	Bilag XV